



Räpina Rahvaleht

Nr 253
August 2025

Taasiseseisvumispäeva tervitus

Enel Liin
Räpina vallavanem

Täna tähistame Eesti taasiseseisvumise päeva – hetke, mil meie rahvas taastas oma riikliku vabaduse ja asus taas iseseisvalt kujundama oma tulevikku. 20. august 1991 oli päev, mil saime öelda: meie oleme vabad, meie otsustame ise. See otsus sündis julgust ja üksmeelt nõudvas olukorras, kuid just need väärtused on kandnud meid tänapäeva.

Sel päeval on põhjust nii uhkuseks kui ka mõtlikkuseks. Eesti on kolmekümne nelja aastaga tõestanud, et väikeriik võib olla tu-

gev, innovaatiline ja demokraatlik, aga ka väga haavatav. Oleme Euroopa ja maailma osa – väärtustades vabadust, inimõigusi ja rahvusvahelist koostööd ja oma keelt ning traditsioone.

Samas elame ajas, kus meile olulised väärtused ei ole enam iseenesestmõistetavad. Euroopa julgeolek on löögi all – meie läheduses käib endiselt sõda. Seepärast on tähtsam kui kunagi varem, et hoiaksime kokku – nii riigina kui rahvana. Seda ühte hoidmise tunnet tundsin ju alles hiljuti laulu- ja tantsupeol. Las

see tunne kestab ja kannab meid pikemalt, kui vaid laulukaare all oldud aja.

Olgu see päev meile meeldetuletus, et vabadus ei ole kord saavutatud seisund, vaid ühine vastutus ja igapäevane hool. Täname neid, kes 1991. aastal meie iseseisvuse eest seisisid ning kohustume ise jätkama nende tööd väärikalt, kindlalt ja ühiselt.

Ilusat taasiseseisvumispäeva meile kõigile!

Elagu vaba Eesti!



Räpina Vallavolikogu
Räpina Vallavalitsus

Õnnitleme Räpina valla koolide lõpetajaid!

RÄPINA ÜHISGÜMNAASIUM



Räpina Ühisgümnaasiumi 9.a klassi lõpetajad koos klassijuhatajaga. Foto: Võru Foto

9.a klass

- | | | |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 1. Artur Aruste – KIITUS | 8. Kristina Kalinina | 15. Martin Manivald Sokk |
| 2. Madli Avarmaa | 9. Rahel Kallivere | 16. Maarja Žukov |
| 3. Laura Heering | 10. Keili Maran – KIITUS | 17. Priit Teplenkov |
| 4. Aleks Iljin | 11. Nikita Põkka | 18. Reelika Viilmaa |
| 5. Kaspar Johanson | 12. Kennet Rosenberg | 19. Ahto Andres Vösoberg |
| 6. Anete Kala | 13. Sandra-Liis Rääk | 20. Stella Ämarik |
| 7. Jaana Mari Kala | 14. Sandor Semmel | Klassijuhataja: Tiia Mäe |



Räpina Ühisgümnaasiumi 9.b klassi lõpetajad koos klassijuhatajaga. Foto: Võru Foto

9.b klass

- | | | |
|-------------------|----------------------------|-------------------------------|
| 1. David Apuhtin | 8. Romet Raig | 15. Henri Tolmusk |
| 2. Marili Hakmaa | 9. Imre Rõuk | 16. Carl Armin Toomasaar |
| 3. Keneth Jõks | 10. Gregor Mathias Rämson | 17. Grete Tuusa |
| 4. Hannes Kerge | 11. Mariane-Liis Saar | 18. Art Vizel |
| 5. Raido Lillemäe | 12. Alex-Nikita Spiridonov | Klassijuhataja: Mairi Laanetu |
| 6. Hando Märdä | 13. Anna-Liisa Spiridonov | |
| 7. Kevin Möller | 14. Samia Tasa | |

MAA- JA RUUMIAMETI TEADE

Maa- ja Ruumiamet on välja kuulutanud avaliku elektroonilise enam-pakkumise piirkonnas asuvate kinnisasjade kasutamiseks andmiseks. Pakkumiste esitamise tähtaeg on 25.08.2025. Täpsemat informatsiooni saab Maa ja Ruumiameti kodulehelt aadressiga www.maa-ruum.ee või oksjonikeskkonnas aadressil <https://riigimaaksojjon.ee>.

Toetuse maksmine eramute välisilme parandamiseks

Räpina Vallavalitsuse sotsiaalosakond

Räpina vald maksab 2025. aastal v lledanikele rahalist toetust eramute välisilme parandamiseks ehk nagu varasemalt nimetati toetust „majav rvmise toetuseks“. Toetuse maksmise eesmärgiks on valla  ldilme parandamine ning majaomanike ergutamine hoonete kor-rastamiseks. H vutamisele kuuluvad sellised kulutused, mis on seo-tud elamu välisilme parandamisega. Toetuse maksimaalseks määraks on 100 eurot. Toetuse suuruse otsustab vallavalitsus sõltuvalt teostatud tööde mahust, toetuse taotlejate arvust ning eramute väli-silme parandamiseks tehtud kulutustest. Toetust võib taotleda eramu omanik, kelle elukoht on rahvastikuregistri andmetel registreeritud Räpina vallas. Avalduse võib esitada ka hoone omaniku volitatud esindaja. Taotlusi toetuse saamiseks on võimalik esitada septemb-rikuu viimase tööpäevani. Toetuse taotlejal tuleb koos taotlusega esitada eramu  ldilme parandamiseks tehtud kulutuste dokumen-did. Taotluse blankett on olemas valla kodulehel www.rapina.ee või saadaval vallavalitsuses kohapeal.

Taotlust tehtud kulutuste kompenseerimiseks on sama eramu kohta võimalik esitada üks kord viie aasta jooksul. Vallavalitsus moodustab komisjoni eramute üle vaatamiseks, teostatud tööde tegelikkusele vastavaks kinnitamiseks ning ettepanekute tegemiseks toetuse maksmiseks või maksimisest keeldumiseks. Vallavalitsuse moodustatud komisjon hindab toetuse saamiseks esitatud taotluse vastavust teostatud töödele iga aasta oktoobrikuu jooksul ning esi-tab vallavalitsusele 1. novembriks ettepanekud toetuse maksmise, maksimisest keeldumise ning toetuse suuruse kohta. Vallavalitsus määrab toetuse suuruse komisjoni ettepaneku alusel.

Head v lledanikud, olgem julged oma eramuid korrastama ning esitama toetuse saamiseks taotlusi!

Räpina valla vanim elanik Leida Meinberg t histas 105. sünnipäeva

Räpina valla sotsiaalosakond

17. juunil t histas oma 105. sünnipäeva Räpina valla vanim ela-nik Leida Meinberg. Elu pole Leidat hellitanud, kuid väga t  ka ja heatahtliku inimesena on ta elu muredest ikka naeratades läbi kõndinud. Praegu viibib Leida Räpina haiglas.

Sel tähtsal päeval külastasid juubilar  s damlike  nnesoo-videga Räpina vallavanem Enel Liin ja Räpina sotsiaalhoole-kandespetsialist Katrin Taimre. Vallavanem kandis nii laulu- ja tantsupeotule kui ka Leida sünnipäeva puhul rahvarõivaid. S nnip evalapse tuba jäi valgustama laulu- ja tantsupeo tulest süüdatud küünal. Soovime Leida Meinbergile sünnipäeva puhul palju õnne ja tugevat tervist!



Foto: erakogu

RÄPINA VALLAVOLIKOGU JUUNI- JA JUULIKUU ISTUNGITEL

Eva Morel

Räpina valla kantseleispetsialist

Räpina vallavolikogu pidas juunikuus kaks ja juulikuus ühe istungi. 18.06.2025 kor-ralisel istungil osales 17 volikogu liiget, puudus neli liiget. Istungi alguses enne päevakorra kinnitamist toimus umbusalduse algatamine. Umbusalduse algatajate esindaja Tiit Kala esines ettekandega ja esi-tas istungi juhatajale kirjaliku umbusalduse avalduse, millele olid alla kirjutanud kuus volikogu liiget. Umbusaldust algatati valla-vanem Enel Liinile.

Pärast istungi päevakorra arutelu ja selle kinnitamist ning volikogu esimehe ja val-lavanema infopunkte toimus päevakorras olevate eelnõude arutelu ja otsuste vastu-võtmine.

- Moodustati Räpina valla valimiskomis-jon viieliikmelisena: valimiskomisjoni esi-meess vallasekretär Piret Paulson, liikmed Jaanus Saarem ts, Ahti H tt, Eva Morel, Aina Olle ning asendusliikmed Helen Zupsmann ja Ene Tammekun.
- Määrati Räpina Vallavolikogu järgmise koosseisu liikmete arvaks 21.
- Kinnitati Räpina valla 2024. aasta kon-solideerimisgrupi majandusaasta aruanne.

Majandusaasta aruande koostas valla-valitsus ja arvamus selle kohta andis re-visjonikomisjon, kes leidis, et aruanne on koostatud põhjalikult ja majandusaasta aruandes ei leitud eksimusi ega ebat psu-si, mis vajaks revisjonikomisjoni aruandes eraldi välja toomist.

Aruande kinnitamisele eelnes auditee-rimine, mille viis läbi AMC Audit O . Audiitori arvamus kohaselt kajastab kon-solideeritud raamatupidamise aastaaruan-ne kõigis olulistest osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2024 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust, konsolideeritud raha-voogusid ja konsolideeriva üksuse eelarve täitmist kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

- Otsustati anda Sihtasutusele Mehikoor-ma Sadam tähtajatult ja tasuta kasutada Mehikoorma alevikus asuv Kalda re kin-nisasi. Maa antakse kasutusse kaluritele kalandusega tegelemise tingimuste paren-damise ning haljasala regulaarse hoolduse tagamise eesmärgil.
- Kehtestati Räpina valla jäätmekava aasta-teks 2025–2030.
- Kehtestati alates 01.01.2026 Räpina val-

la territooriumil maamaksu aastase suure-nemise piirmääraks 10%.

26.06.2025 erakorralisel istungil osales 20 volikogu liiget, puudus üks liige.

Istungi päevakorras oli otsuse eelnõu „Umbusalduse avaldamine vallavanemale“. • Vallavolikogu eelnõu „Umbusalduse avaldamine vallavanemale“ ei leidnud pii-savalt toetust ning jäi h  letamistulemuste alusel otsusena vastu võtmata.

25.07.2025 erakorralisel istungil osales 11 volikogu liiget, puudus k imme.

Istungi päevakorras oli otsuse eelnõu „Valimisringkonna moodustamine ja man-daatide arvu määramine“

• Moodustati Räpina Vallavolikogu vali-misteks üks valimisringkond number üks, mille piiriks on Räpina valla haldusterritooriumi piir ning määrati valimisring-konna number üks mandaatide arvaks 21. Valija, kelle elukoha andmed on kantud rahvastikuregistrisse valla täpsusega, hääle-tab valimisringkonna number üks kandi-daatide poolt.

Räpina Vallavolikogu otsuste ja määrustega saab tutvuda valla raamatukogudes ja internetis aadressil <http://www.rapina.ee/et/vallavolikogu>, kus on leitavad ka voli-kogu istungite protokollid.



Foto: Adobe Stock

Räpina valla toetused hariduse ja huvitegevuse toetamiseks

Sügisel Räpina valla koolidesse asuvad õpilased saavad koolitoetust

Sügisel Räpina valla  ldhariduskoolidesse asuvad õpilased saavad koolitoetust 50 euro ulatuses. Koolitoetust eraldatakse kõikidele õpilastele, kes on 10. septemb-ri 2025 seisuga kantud Räpina valla koo-li nimekirja Eesti Hariduse Infos stee-mis ning on Rahvastikuregistri andmetel Räpina valla elanikud.

Toetuse saamiseks tuleb lapsevanemal esitada algava õppeaasta alguses koolile ühe lapsevanema nimi ning pangakonto number, kuhu toetus kanda. Koolitoe-tus kantakse üle hiljemalt septembrikuu jooksul.

(Alus: Räpina Vallavolikogu 21.03.2018 määrus nr 12 „Räpina valla eelarvest toetuste maksmise kord“.)

Räpina valla huvikoolide õppetasu soodustuse taotlemine

Räpina valla huvikoolis õppiva õppuri vanemal on võimalus taotleda õppetasu soodustust järgmistele tingimustele vas-tamise korral <https://www.riigiteataja.ee/akt/420072023001>.

 ppetasu soodustusele 50% ulatuses kehtestatud määrast on õigus:

- pere teisel ja kolmandal Räpina valla huvikoolis  ppival  ppuril;
-  ppuril, kes on perest, kus kasvab kolm või enam alla 20-aastast last;
-  ppuril, kes õpib nii Räpina Muusika-koolis kui Räpina Spordikoolis.

 ppetasu soodustusele 100%  la-

tuses on õigus  ppuril, kes on toime-tulekutoetust saavast perest, toimetu-lekutoetuse saamisele järgneval kuul. Vorm õppetasu soodustuse taotlemiseks on leitav Räpina valla kodulehel <https://www.rapina.ee/blanketid>, Räpina hal-dushoone II korrusel ning Räpina valla huvikoolides.

Täidetud taotluse vormi võib saata digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadres-sil vald@rapina.ee või saata/tuua Räpina Vallavalitsusse aadressil Kooli 1, Räpina 64504. Taotlust saab esitada aastaring-selt, kuid huvikooli õppetasu soodustust arvestatakse tagasiulatuvalt alates sep-tembrikuust tingimusele, et taotlus on esitatud enne 31. oktoobrit jooksval aastal. Hiljem esitatavate taotluste puhul rak-endatakse soodustust taotluse esitamise kuust alates.

TRANSPORDIKULUDE H VITAMINE NOORE HUVIHARIDUSES JA -TEGEVUSES OSAHEMISEL

Transpordikulude h vitamine

Juhul, kui 7–19-aastase Räpina valla noore huvihariduse või -tegevusega tegelemise paika ei ole korraldatud ühist-ransporti ajal, mis võimaldaks tegevustes osalemist, on lapsevanemal võimalus taotleda isikliku sõiduauto transpordi-kulude h vitamist.

Transpordikulude h vitamise taotle-miseks esitab lapsevanem vallavalitsusele kvartaalselt transpordikulude h vitamise

taotluse, millele tuleb muu hulgas m rki-da vastavas ajavahemikus tehtud sõitude arv ning huvikooli või -ringi ja elukoha vaheline kaugus. Vastav vorm on leitav Räpina valla kodulehel rapina.ee/blanketid ja Räpina haldushoone II korrusel.

Transpordikulude h vitamise taot-luste esitamise tähtajad:

- hiljemalt 20. märtsiks detsembrist veebruarini tehtud kulutused,
- hiljemalt 20. juuniks märtsist maini tehtud kulutused,
- hiljemalt 20. septembriks juunist sep-tembrini tehtud kulutused,
- hiljemalt 20. detsembriks oktoobrist novembrini tehtud kulutused

 histranspordikulude h vitamine

Räpina vallavalitsus h vitab noore hu-vihariduses või -tegevuses osalemise  histranspordikulud eelarveliste vahen-dite olemasolul.  histranspordikulude h vitamiseks esitab lapsevanem valla-valitsusele hiljemalt iga kuu 10. päevaks avalduse koos eelneval kuul ostetud ühistranspordi piletitega. Avalduse vorm on leitav Räpina valla kodulehel rapina.ee/blanketid ja Räpina haldushoone II korrusel.

Lisainfo:

Heli Uustal

Räpina valla haridus- ja noorsoot  spetsialist
e-post: heli.uustal@rapina.ee
telefon: 799 9511 või 5035659

Hajaasustuse programmi 2025. aasta taotluste rahastamine

Helen Zupsmann
Räpina valla arendusspetsialist

Hajaasustuse programmi 2025. aasta taotlusvoorst oli võimalik toetust taotleda kõigil hajaasustusega maapiirkondades elavatel peredel. Programm toetab tegevusi veesüsteemide, kanalisatsioonisüsteemide, juurdepääsuteede ja autonoomsete elektrisüsteemide valdkondades. Programm oli avatud kaks kuud, 3. veebruarist kuni 3. aprillini. Tähtaegselt esitati Räpina Vallavalitsusele 31 projektitaotlust. Menetlusperioodi jooksul

võeti taotlejate poolt tagasi kolm taotlust ja hindamise järgselt üks taotlus. Räpina Vallavalitsus ei määratlenud enne taotlusvooru väljakuulutamist prioriteetseid valdkondi ega eelistatavaid sihtühmasid. Hajaasustuse programmi hindamiskomisjon teostas 29. aprillil nõutele vastavaks tunnistatud taotluste hindamise. Komisjoni hindamise tulemusena sai positiivse hinnangu 28 projektist 12 projekti. Hindamiskomisjoni ettepanekule tuginedes rahuldab Räpina Vallavalitsus 2. juuli 2025. aasta otsusega kokku kümme taotlust. Kokku eraldati toetusteks 40 000



eurot. Hajaasustuse 2025. aasta programmi riigipoolne toetus Räpina vallale on 20 0000 eurot. Programmi elluviimiseks eraldas Räpina vald toetusvahendeid 20 000 eurot.

Rahuldatud projektitaotlused:

Jkr nr	Taotleja	Projekti nimi	Toetus, €
1.	Anton Gulenko	Salo kinnistu, Meeksi küla aastaringselt ligipääsetava juurdepääsutee remont/ rajamine	6 500,00
2.	Milvi Eitar	Kase talu veesüsteemi rajamine	928,49
3.	Milvi Eitar	Kase talu kanalisatsiooni süsteemi rajamine	3 201,26
4.	Kaja Moorits	Hajaasustuse programm/ Sammalkivi talu kanalisatsiooni rajamine	5 321,27
5.	Hiivi-Merike Käämer	Pärnaõie kinnistu reovee nõuetekohase kokkukogumise ja puhastamissüsteemi rajamine	5 452,06
6.	Anne Kangro	Heide talu salvkaevu puhastus	572,31
7.	Gunnar Kasuk	Tamme talu puurkaevu rajamine	4 370,01
8.	Avo Raag	Puurkaevu rajamine	6 500,00
9.	Väino Ilves	Kanalisatsioon	5 986,74
10.	Katrin Völli	Jõemetsa uue kanalisatsioonisüsteemi rajamine	1 167,86
KOKKU			40 000,00

Kutsume üles valima külavanemaid

Räpina vallavalitsus kutsub üles kogukondi valima endale aktiivseid ametlikke esindajaid.

Kes on külavanem?

Külavanem on küla esindaja, kes on valitud hääleõiguslike külaelanike poolt külavanema statuudi alusel ning juhindub oma tegevuses küla ühistest huvidest ja seisukohtadest. Külavanem koordineerib ja aitab korraldada küla ühistegevusi ning ellu viia küla ühisprojekte.

Täpsem teave ja statuut on leitav Räpina valla kodulehel: Juhtimine – Külad – Külavanema valimine.

Lisainfo:
Viljar Piir
Räpina valla kultuuri- ja sporditööspsialist
Telefon: 5446 0655
E-post: viljar.piir@rapina.ee

Algas Meeksi maantee jalgratta- ja jalgte ehitus

Räpina Vallavalitsus

18. juulil algasid Räpina linnas Meeksi maantee asulasisese teelõigu jalgratta- ja jalgte ehitustööd. Ehitustööd kestavad plaani järgi kuni kolm kuud. Seda kergliiklusteed on kogukond oodanud kaua – nüüd saame rõõmuga teatada, et kauaoodatud töö on alanud ja peatselt ootab meid ees juba valmis tee. Uus kergliiklustee muudab igapäevase liikumise ohutumaks ja mugavamaks ning loob paremad võimalused jalakäijatele ja ratturitele turvaliselt liiklemiseks. Projekti eesmärk on pakkuda jalakäijatele ja jalgratturitele ohutut ja mugavat liikumisvõimalust, laiendada kergliiklusteede võrgustikku ning parandada juurdepääsu nii teenustele kui töökohtadele. Rajatav jalgratta- ja jalgte on 0,972 kilomeetrit pikk ning selle äärde paigaldatakse pingid koos prügikastidega. Säilitatakse maksimaalselt olemasolev haljastus. Paraku ei ole selliste teede rajamine ilma välise rahastuseta võimalik. Oleme aktiivselt otsinud toetuse võimalusi ja teeme seda



Foto: erakogu

ka edaspidi, et rajada jalgteid just sinna, kus liikluskorrumus on suur ja jalakäijate liikumine tihe. Projektist lähemalt: [www.rapina.ee/meeksi-maantee-jalg-](http://www.rapina.ee/meeksi-maantee-jalg-ratta-ja-jalgte-rajamine)

ratta-ja-jalgte-rajamine

Täname mõistva suhtumise eest ning palume ehitustööde ajaks tähelepanelikust ja kannatlikkust!

Räpinas toimub ohtlike jäätmete kogumisring

2025. aastal toimub ohtlike jäätmete kogumisring veel septembris ja oktoobris. Ohtlike jäätmete kogumisringi käigus võetakse elanikelt tasuta vastu kodumajapidamises tekkinud järgmist liiki ohtlikke jäätmeid:

- vanad päevavalgustuslambid;
- elavhõbedat sisaldavad jäätmed;
- vanad ravimid;
- lahustijäätmed;
- liimjäätmed;
- pestitsiidid;
- fotokemikaalid;
- värvijäätmed;
- ohtlikke aineid sisaldavad pesuained;
- ohtlikke aineid sisaldavad printerite tahma-, tooneri- ja tindikassetid;
- akud ja patareid;
- ohtlike ainetega saastatud absorbendid, puhastuskaltsud, filtermaterjalid ja kaitseriietus;
- saastunud pakendid;
- vanarehvid (kõik liigid) etteregistreerimisel +372 533 10 933 kuni 6 rehvi;
- vanapaber ja papp;
- segapakend;
- elektri- ja elektroonikaseadmed ja nende jäätmed kuni 3 ühikut;
- töötlemata puit;
- lehtkaas 25 kg.

Jäätmed tuleb edastada lekkekindlas taaras ning jäätmete ülevõtmisel tuleb ise kohal olla.

Kogumisauto peatumiskohad ja ajad on järgmised:

20. september

4. oktoober

Aravu bussijaam	08:00	08:30
Jõepera bussijaam	08:40	09:00
Parapalu bussijaam	09:15	09:35
Meerapalu bussijaam	09:45	10:05
Pedaspää Arusoo bussijaam	10:25	10:45
Mehikoorma Kesk 20	11:10	11:30
Meeksi bussijaam	11:45	12:05

21. september

5. oktoober

Ruusa töökoja ees	08:00	08:30
Leevaku elektriijaama ees	08:45	09:00
Toolamaa-Saareküla teerist	09:10	09:25
Meelva bussijaama juures	09:35	09:50
Kõnnu bussijaama juures	10:00	10:15
Naha bussijaama juures	10:30	10:45
Tammistu bussijaama juures	10:55	11:10
Linte kaupluse esine plats	11:20	11:35
Raadama endise kooli teeots	11:45	12:00
Kõstrimäel Teedevalitsuse värava ees	12:10	12:25

7. september

11. oktoober

Soohara bussijaam	08:00	08:20
Sarvemäe bussijaam	08:25	08:45
Leevi bussijaam	09:00	09:20
Vinso bussijaam	09:35	09:50
Verioramõisa bussijaam	10:00	10:15
Viluste endine Mahta kütuse tankla	10:25	10:55
Veriora bussijaam	11:00	11:20
Pahtpää bussijaam	11:30	11:50
Kirmsi bussijaam	12:00	12:20
Väike-Veerksu endine kauplus	12:35	12:55
Rahumäe tsehhi plats	13:10	13:30
Sillapää Lepistu kalmistu	13:45	14:05
Võõpsu bussijaama kõrval	14:20	14:40

Lisainfo:
Kaupo Konsa
Räpina valla hangete- ja keskkonnaspetsialist
E-post: kaupo.konsa@rapina.ee
Telefon: 533 10933

Räpina Muusikakooli tegemistest suve hakul

Marika Klimberg-Hy t yl inen
Räpina Muusikakooli direktor

Muusikakoolis toimus 38. lennu l puaktus

6. juunil kogunesid muusikakooli õpilased, õpetajad ja lapsevanemad Sillapää lossi ette, et Eesti Vabariigi h mni saatel heisata trikoloor kooliaasta lõpetamise auks. Seejärel suunduti dirigent **Artur Kiige** poolt juhataatava Räpina Valla Noorte Puhkpilliorkestri kõlava ja reipa marsimuusika saatel 1. korruse aulasse.

Kõigepealt luges sekretär-asjaajaja **Jana Morozov** ette direktori käskkirja, millele järgnes lõpetajate esinemine. Kõigepealt esines **Jaana Mari Kala**  petaja **Oksana Ilja enko** fl  diklassist, keda saatis klaveril  petaja **Martina Liiver**. Seejärel k lasid põnevad helid multiperkussioonilt **Robin S ukandi** esituses. Robin õppis  petaja **Ilja  arapovi** l  kpilliklassis. Mõlema lõpetaja esinemine jättis väga hea ja tervikliku mulje.

Kiidan muusikakooli õpilasi selle väljapaistva õppeaasta eest! Publiku ette kutsuti kõik aasta jooksul konkurssidel osalenud, keda sel aastal oli uskumatult palju, kogunisti 24 õpilast! Ja nendest umbes pooled võistlesid veel kahel ja enamal konkursil: **Alfred Vürst**, **Arhanna Sandra Arbma**, **Hendri Pastak**, **Gete-Ly Vija**, **Karl-Markkus Rebane**, **Helerin Salve**, **Otto Valter Vürst**, **Emma Salf**, **Lemme Salf**, **Laureen-Marie Piir**, **Kristina Piirsalu**, **Jaana Mari Kala**, **Helin-Marii Viskar**, **Elizabeth Randma**, **Robin Sõukand**, **Miina-Johanna Vis-**

kar, **Ethlyn Palu**, **Maia Reinson**, **Sofia Sapr kina**, **Kristofer N rep**, **Raahel Miroljubov**, **K rt Eliise Sing**, **Emilia Rämson** ja **Greteli Pastak**. Tänutäheks ulatati neile lilled.

Sõna anti Räpina vallavanemale proua **Enel Liinile**, kes õnnitles lõpetajaid, õpilasi ja pedagooge edukalt l penud õppeaasta puhul.

Seejärel jõudis k tte aeg, mil ette kutsuti kiituskirjade saajad: **Eimi Ootsing**, **Tiffany Pihlapuu**, **Karl M rt Piirsalu**, **Maia Reinson**, **Kristofer N rep**, **Hendri Pastak**, **Anell Rosenberg**, **Marite Sikam gi**, **Otto Valter Vürst**, **Karl-Markkus Rebane**, **Emma Salf**, **Arhanna Sandra Arbma**, **Lemme Salf**, **Alfred Vürst** ja **Gete-Ly Vija**.

Seejärel  nnitleti laulu vaba ppe lõpetajaid **Gete-Ly Vijat** ja **Arhanna Sandra Arbmat**. Mõlemaid laulupiigad paistsid sel aastal silma rohkete ning edukate esinemiste poolest.

Noorema ehk neljanda põhiõppe klassi lõpetajaid oli kolm: **Kristina Piirsalu**, **Karl-Markkus Rebane** ja **Marie J rgen**, kellest Karl-Markkus lõpetas kiituskirjaga.

Direktor pidas oma kõnes meele tublisid õpilasi, kes seitsmeaastase  pingu järgselt soovisid muusikakoolis õpinguid jätkata. Selles vanuses hakkavad noores inimeses vaated ja hoiakud välja kujunema ning hakatakse v artustama muusika pingute tähtsust ning vajalikkust. Käesoleval aastal lahkuvad muusikakoolist kaks tublit vilistlastest pianisti, kes on kooli lõpetamise järel muutnud huvide suunda. P  dlik ja

töökas **Hanna-Marleen Oras**  ppis kaks aastat l  kpille ja ühe aasta viiulit, eelnevalt oli ta lõpetanud klaveri eriala p hi ppes. Helerin Salve pühendus  lenisti soololaulule, mille tulemusel on ta väga edukalt esinenud erinevatel konkurssidel. Varasemalt oli ta lõpetanud muusikakooli põhiõppe klaveri erialal. Lisaks eelpoolmainitud piigadele jätkavad lisa-aasta õpingutega **Marleen Punnisk**, **Ander Konsap**, **Gregor Mathias Rämson**, **Mauris Meenbek** ja **Robin Sõukand**. Noorema astme soololaulu vaba ppe tunnistuste omanikuks said **Lemme Salf** ja **Karl-Markkus Rebane**.

Kontsertaktusel esinesid ilusate kavadeka **Ethlyn Palu** (marimbal nelja nuiaga, saatjaks  petaja **Ilja  arapov** trummisetal), **Kristina Piirsalu** (akordionil), **Marleen Punnisk** (viiulil, kontsertmeister **Martina Liiver**), lauljatarid **Arhanna Sandra Arbma**, **Gete-Ly Vija** ja **Helerin Salve** **Margot Suure** lauluklassist (kontsertmeister **J rgen Järvpõld**).

Muusikakooli pere on mõningatel s undmustel välja pannud korjanduskarbi Noore Muusiku stipendiumi kogumiseks. Muusikakooli õpetajatel polnud lihtne valikut teha, sest esitatuid oli palju, 16 edukat õpilast: **Lemme Salf**, **Emma Salf**, **Helin-Marii Viskar**, **Arhanna Sandra Arbma**, **Karl-Markkus Rebane**, **Otto Valter Vürst**, **Hendri Pastak**, **Ethlyn Palu**, **Gete-Ly Vija**, **Alfred Vürst**, **Helerin Salve**, **Jaana Mari Kala**, **Kristina Piirsalu**, **Marleen Punnisk**, **Raahel Miroljubov** ja **Harri Talvik**. Kuna stipendiumifond on siiski piiratud, siis valiti õppenõukogus hääletuse tulemina välja kuus õppeaasta s ravamat noort muusikut: **Alfred Vürst**, **Arhanna Sandra Arbma**, **Karl-Markkus Rebane**, **Lemme Salf**, **Hendri Pastak** ja **Gete-Ly Vija**. Stipendiumid andis üle Räpina Kultuurkapitali juhatause liige **Toomas Heering**. Aktusel pidas kooli-rahvale kõne Räpina Vallavolikogu esimees **Peeter Sibul** ning kohapeal viibis ka abivallavanem **Piret Rammo**.

 gedama punkti pani aktusele muusikakooli bänd „  Rotid“  petaja **Alari Piispea** juhendamisel (koosseis: **Art Vizel**, **Algis Nilin**, **Kristel Koido**, **Hendri Pastak**, **Laureen Marie Piir**). Publiku nõudmisel esitati nende poolt veel lisalugugi. Kuna b ndiliikmete koosseis muutub seoses gümnaasiumi



 hispiilt Koolilaulult. Foto: Sille Rebane

ja põhikooli lõpetamise ning mujale õppima asumise ja kaitsev kke siirdumisega, siis järgmisel õppeaastal oodatakse bändi juurde uusi liikmeid.

Lõpetajad kinkisid õpetajate kollektiivile maitsva tordi. **Kristel Koido**, kes lõpetas käesoleval aastal muusikakooli 6. klassi klassikalise kitarril erialal,  lilatas  petajaskonda enda loodud kingitusega, milleks oli maal kitarristist. Me täname! Siinkohas tahan kindlasti tunnustada muusikakooli t  kat ja tarmukat kollektiivi, kes väga väikese töötasu eest saavutab väga suuri tulemusi! Praegust töötajaskonda võib nimetada unistuste kollektiiviks!

Ja veel üks: ainult väga toetavate ja innustunud lapsevanematega koostöös sünnivad sellised muusikalised imed! J tkem palun see aasta meelde, nii väiksel koolil saab sedavõrd tulemusrohke õppeaasta olla vaid kord saja aasta jooksul!

Meie õpilastel õnnestus esinemine konkursil „Koolilaul“ väga hästi

7. juunil toimus Tartus laulukonkurss „Koolilaul 2025“, kus saime kuulda ja kaasa elada  liandekatele eesti noortele laulutalentidele! Räpina ja Põlva muusikakooli solistidest pääsesid finaali kokku üheksa lauljat! See, et meie koolist kõik kaheksa videot „läbi läksid“, on tegelikkuses tõesti ime, sest videovoorus oli tihe s el. See konkurss on eriline selle poolest, et kuigi enamus osalejatest laulab stuudioses ja muusikakoolides,

kirja läheb ikkagi vaid üldhariduskooli nimi.

Tulemused on järgmised:

- » **Emma Salf** – I koht, konkursi laureaat (Viluste Põhikool)
- » **Elizabeth Randma** – I koht (Räpina Ühisgümnaasium)
- » **Karl-Markkus Rebane** – I koht, eripreemia, publiku lemmiku preemia (Räpina Ühisgümnaasium)
- » **Gete-Ly Vija** – I koht, eripreemia (Viluste Põhikool)
- » **Otto Valter Vürst** – II koht (Leiutajate K lakool)
- » **Lemme Salf** – II koht (Viluste Põhikool)
- » **Elis Padar** – II koht, intervjuu eripreemia (Põlva Muusikakoolist)
- » **Helerin Salve** – II koht **Miina Härma Gümnaasium**
- » **Alfred Vürst** – III koht (Leiutajate K lakool)

Suured tänusõnad kuuluvad lauljate kontsertmeistritele ning tehnilisele toele **J rgen J rvp llule**! Täname südamest kõiki vanemaid toe ning kaasaelamise eest.

Muidugi kuulub meie ühine tänu ka kõigile Koolilaulu korraldajatele. Räpina Muusikakool tänab aga pühendunud, professionaalset õpetajat, kes on andnud endast kõik, et tema õpilased esinemistel ja konkurssidel end hästi ning kindlalt tunneksid – see on muidugi  petaja **Margot Suur**!



Õpetajad ja p hiastme lõpetajad. Foto: Juri Petrov

 levaade Räpina valla raamatukogude mittekasutajate ja kasutajate rahulolu-uuringust

Jane Arusoo

Räpina valla Keskraamatukogu direktor

Räpina valla raamatukogude mittekasutajate vastustest

Räpina valla Keskraamatukogu koostöös Räpina Vallavalitsusega viisid läbi Räpina valla raamatukogude rahulolu uuringu, mille raames said vastused anda ka need, kes ei k lasta Räpina valla raamatukogusid väga tihti või siis üldse mitte. K sitluse eesmärk oli uurida, mis on raamatukogude mittek lastamise põhjused ja mis oleks need teenused ja tegevused, mis kutsuks ini-

mesi raamatukogu külastama ja nende tegevustes osalema. Tulemused annavad raamatukogudele sisendi ja suunised teenuste arendamiseks ja kvaliteedi parandamiseks.

Küsitlusele vastas k lll väike hulk inimesi, 10 vastajat, kuid soovime neidki tulemusi Rahvalehe lugejatega jagada. 80% (kaheksa) vastanutest määratleb ennast „töötav“, üks vastanu oli kodune ja üks üliõpilane. 50% (viis) vastanutest on kohalike raamatukogude kohta kuulnud pigem positiivset ja 30% (kolm vastanut) ainult positiivset.  ks vastanu ei ole kuulnud midagi ja üks vastanu nii positiivset

kui negatiivset. Siit võime teha j reluse, et raamatukogude kuvand on nende vastajate vaates pigem positiivne.

Küsimusele, mis on põhjus, et Teie Räpina valla raamatukogusid ei kasuta, neli ostab ise raamatuid, kolm loeb perioodika digiv ljaandeid ja kahe vastaja elukohast jääb raamatukogu liiga kaugele.  ks vastanu loeb e-raamatuid ja ühele ei sobi lahtiolekuajad. Seitse vastajat kümnest on mõelnud hakata raamatukogu kasutajaks kui tekib rohkem aega. Ainult kaks inimest pole sellele mõelnud või ei hakka kunagi kasutama. Kõigil vastanutel on tutta-

vaid, sõpru või pereliikmeid, kes juba kasutavad raamatukogusid. Meie raamatukogudes loodame muidugi, et iga inimene leiab tee raamatukokku endale sobival ajal ja põhjusel.

Küsimusele, millises keskkonnas veedaksite meelsasti oma aega kodust väljaspool vastas üheksa inimest. Neist 78% (seitse) eelistab vaikset, avarat, rahulikku keskkonda ja kolm vastanut vaikset, eraldatud keskkonda. Kaks elavat, mängulist inimestega keskkonda ja üks soovib väliala. Selle k sitlusele vastanute eelistus kattub juba raamatukogu kasutavate inimeste arvamusega. Eelistatakse vaikset kesk-

konda.

Küsimusele, mida võiks raamatukogud teha, et Teie raamatukogu külastaks tuli üheksa vastust. Võrdselt soovitakse kaasavat mängulist laste-ala, aktiivseid tegevusringe ja kohvi-tee joomise võimalust. Kaks vastanut soovib individuaalse tööruumi olemasolu.

Kokkuvõtteks võib öelda, et raamatukogude mittek lastamine tuleb enne kõike inimese enda soovidest ja ajast. Töötav inimene ei pruugi leida piisavalt vaba aega, et lugeda või külastada raamatukogu või eelistatakse pigem osta endale koju raamatuid või lugeda e-raamatuid.

Räpina valla raamatukogude kasutajate vastustest

Räpina valla Keskraamatukogu koostöös Räpina Vallavalitsusega viisid 3. veebruarist – 30. aprillilini 2025 läbi Räpina valla raamatukogude kasutajate rahulolu-uuringu. Uuringu eesmärk oli välja selgitada, millistel põhjustel raamatukogude kasutajad raamatukogu külastavad ja millise-na nad näevad raamatukogu füüsilist keskkonda. Tagasiside on meile oluline ning küsitluse tulemused annavad raamatukogudele sisendi ja suunised teenuste arendamiseks ning kvaliteedi parandamiseks.

Küsitlusele vastas kokku 273 inimest, kellest 49% olid tööealised, 4% kodused ja 38% pensionialised. Noorte ja laste huvi uuringus osalemise vastu oli väike (5% õpilased ja 1% üliõpilased). Enamus vastajaid on raamatukogusid külastanud juba pikemat aega, 64% vastanutest 10 või rohkem aastaid ja 19% 3–10 aastat. 33 vastajat (12%) on raamatukogu kasutaja olnud lühemat aega (kuni kolm aastat). Üle poolte vastajatest külastab raamatukogu vähemalt kord kuus, mis võib tuleneda sellest, et laenutusperiood on üks kuu. Kuid on ka raamatukogu kasutajaid, kes külastavad raamatukogu kord nädalas või isegi tihedamini (50 vastanut), rohkem pensionialised. 15 vastanut külastab raamatukogu paar korda aastas. Arvuliselt oli kõige rohkem vastanuid Räpina raamatukogu kasutajate seas, 83 kasutajat. Protsentuaalselt on see aga pigem väike, 13% kõigist raamatukogu kasutajatest. Kõige suurem protsent raamatukogu kasutajaid vastas küsitlusele Võõpsust – 35%, Leevakult 28% ja Leevilt 26%. Teiste raamatukogude kasutajate vastamise protsent jääb 20% juurde, ainult Linte raamatukogu kasutajad polnud mingil põhjusel aktiivsed uuringus osalema, kõigest 6% vastanuid kogu lugejaskonnast.

Esiteks uuriti raamatukogu keskkonna kohta. Küsitlusele vastanud eelistavad raamatukogus vaikset ja avarat keskkonda (72%) ja 17% vaikset, eraldatud keskkonda. Elavat, mängulist keskkonda soovivad 22% vastanutest, rohkem tööealised lugejad ja õpilased. Samas üle poolte õpilastest eelistavad rahulikku keskkonda. 27% vastanutest peab oluliseks väliala või õue olemasolu, rohkem Leevi, Ruusa, Veriora, Võõpsu ja Räpina kasutajad. Väliala on võimalik luua Räpinas, Leevakul ja Lintes, kuna nende raamatukogude juures on terrass, kuhu saab panna lauad ja toolid. Võõpsus on õunaaed, mida suveperioodil kasutatakse ürituste läbiviimisel, vastustest selgus, et see on ka lugejate arvates oluline. Mitmed vastanud valisid keskkonnale tagasisidet andes mitu varianti ja mõni vastaja valis kõik variandid. Kommentaarideks oli lisatud, et see, millist keskkonda eelistatakse oleneb tujust ja olukorrast. Kui on soov tööd teha, siis vaikust ja kui ollakse koos inimestega, siis elavat keskkonda. Samas saab enamikest vastustest järeldada, et raamatukogus oodatakse pigem rahulikumat ja vaiksemat keskkonda.

Järgmisena uurisime raamatukogu külastamise põhjuseid. 96% vastanutest külastavad raamatukogu raamatute laenutamiseks-tagastamiseks. 35% vastanutest käivad näitustel, 34% aga uudiskirjanduse pärast. Kirjanikega kohtumas käivad samuti kolmandik vastanutest. See, et raamatute laenutamine on kõige populaarsem vastus, on ootuspärane ja see on ka raamatukogude põhiülesanne. Näituseid ja

kirjanikega kohtumisi korraldatakse võimalikest sündmustest raamatukogudes kõige rohkem, nii, et huvi nende vastu on samuti ootuspärane. Vähesed vastanutest käivad ainult raamatuid laenutamas, enamusel, kes külastavad, on siiski erinevaid põhjuseid raamatukokku tulekuks. Näiteks ka kaugtöö tegemise vajadus oli ära märgitud kaheksal korral. Kaugtööruum on olemas Leevakul. Verioral on võimalus eralduda teise vaikesse ruumi, kus on võimalik teha vajadusel kaugtööd. Inimesed ise on veel välja toonud, et käivad raamatukogus selleks, et raamatukoguhoidja aitab ametiasutustega asju ajada, kirjandusest vestlemas, raamatuklubis, raamatukoguhoidjaga vestlemas või lastega laste-alal mängimas.

Peamiselt laenutatakse raamatukogust raamatuid, 98% vastanutest märkis nii, kuid 36% laenutavad lisaks raamatutele ka ajakirju ja ajalehti. Ajakirjandust laenutatakse vähem Lintes (üks vastanu) ja Räpinas. Räpinas võib olla põhjus madalama huvi osas seotud sellega, et ajalehti Räpinas majast välja ei laenutata. Neid saab lugeda ainult koha peal ja seda võimalust siiski kasutatakse. Samas ajakirju saab laenutada koju ka Räpinas.

Meie vallas on e-raamatute vastu pigem väike huvi, vähemalt küsitlusele vastanute seas. 78% vastanutest ei soovi lugeda e-raamatut ja 22% on sellest huvitatud. Lugejarühm, kus on huvi suurem e-raamatute vastu on tööealised ja üliõpilased (32 vastanut), kuid ka pensionialistel on arvestatav huvi (20 vastanut). Kui tekkis nüüd selle võimaluse kohta huvi, siis e-raamatute ja audioraamatute laenutust pakub virtuaalne raamaturiik MIRKO.

Samas huvi digiajakirjanduse vastu on suurem, 45% vastanutest loeks ajalehti/ajakirju arvutist. Võimalik, et see huvi on kasvav, sest tunnetuslikult võib öelda, et juba praegu eelistavad inimesed uudiseid rohkem lugeda arvutist kui paberkandjal ning ilmselt ei tehta vahet, kas sa teed seda kodus või raamatukogus. Väga mitmed ajakirjad on juba lõpetanud ilmumise paberkandjal (näiteks „Pere ja Kodu“, „Tervis Pluss“, „Eesti Päevaleht“). Neid saab ainult lugeda arvutist. Digilehtede lugemise võimalus on Räpina, Veriora ja Mehikoorma raamatukogudes. Kui aktiivselt seda tehakse, pole hetkel teada.

Samuti oli soov teada saada arvuti kasutamise kohta raamatukogus ning küsitlusest selgus, et 66% vastanutest ei kasuta arvutit raamatukogus, 28% kasutab koopiategemiseks ja 14% käib internetipangas. Ülejäänud vastused ei leidnud nii palju ära märkimist. Need, kes on arvutikasutajad, märkisid ära mitu varianti. Kõige suurem arvutikasutus on Ruusal, 25 inimest 36-st. Teistes raamatukogudes vähem. Mitmed vastajad on ära märkinud ennast nii kasutajana kui ka mittekasutajana. Selliselt on vastanud need, kes prindivad ja teevad koopiaid (selle teeb ära raamatukoguhoidja) ja need, kes ise arvutit ei oska kasutada ja vajavad selleks raamatukoguhoidja abi (viimased lisasid märkusena, et kasutavad arvutit raamatukoguhoidja abiga). Raamatukogudes kasutavad arvutit nii pensionärid kui ka tööealised. Õpilased pigem eelistavad olla oma telefonis, kuid viis õpilast 13-st on ennast ära märkinud arvutikasutajana.

Lisaks uurisime lugejaportaali kasutamise kohta ning selgus, et raamatukogude lugejaportaali lugeja.ee kasutamine on samuti tagasihoidlik.

77% ei kasuta lugejaportaali ja 23% kasutab. Kõige rohkem kasutavad lugejaportaali Veriora (15) ja Räpina (20) raamatukogu lugejad ning Ruusal kümme lugejat, Leevil kaheksa. Teistes raamatukogudes on kasutamist väga vähe. Lugejaportaali lugeja.ee kasutamine on täiendav võimalus, mille abil saab lugeja järgi vaadata, kas raamat on raamatukogus saadaval, saab soovitud raamatu kohe reserveerida ning minna kindla teadmisega raamatukokku, et raamat ei ole vahepeal kellelegi teisele välja laenutatud. Lugejaportaalis saab ka raamatuid ise vajadusel pikendada. Raamatukoguhoidjad hea meelea aitavad ja tutvustavad lugejaportaali kõigile huvilistele.

Viimase külastusega raamatukokku on rahul 263 vastanut. Kõige olulisemaks peetakse klienditeenindust. Kiidetakse professionaalset, kiiret, sõbralikku ja abivalmis teenindust. Iga lugeja vajab temale sobivat teenindust, paljudele meeldib, et temaga suheldakse ja soovitakse raamatuid, kuid on ka ära märgitud see, et hea on minna ise riulite vahele raamatuid valima. Ilmselt hea raamatukoguhoidja peabki aru saama, milline on iga lugeja soov. Hinnatakse seda, et raamatukoguhoidja oskab soovitada uusi raamatuid. Raamatukogude vaheline laenuvus on vastanute arvates väga oluline. Kõigest 3% vastanutest on enam-vähem rahul, kuid kahjaks pole öeldud, millega täpselt rahul ei ole. Ainult üks vastaja on välja toonud, et tema soovitud raamatut raamatukogus ei olnud. Kaks vastanut ei olnud rahul. Meile on ka kriitiline tagasiside väga oluline ning hindame väga aega ja valmidust kirjutada rahulolematuse põhjustest. Selline tagasiside võimaldab meil analüüsida, mida saaks võimalusel paremini teha.

Uurisime ka meie lugejatele uuen-duste ja täiendavate võimaluste kohta. Uuendustest peetakse kõige olulisemaks hubase, pehme mööbliga ruumi (40% vastanutest), 29% vastajatest pidasid oluliseks paindlikku külastus- aega ja 27% kohta näituste korraldamiseks. Need on vastanutele kolm kõige populaarsemat vastuse varianti. Pehme mööbliga ruumi olemasolu soovitakse kõikidesse raamatukogudes, paindlikku külastus- aega märgitakse ära Räpina, Veriora ja Leevi raamatukogus. Leevi raamatukogus oli see vastajate meelest kõige olulisem punkt ning ainult kolm vastanut üheksateistkümnest ei pidanud seda oluliseks. Leevaku raamatukogus on uus maja ja sellega ollakse väga rahul ning tegelikult on vastanute arvates juba kõik vajalik olemas.

Näituste korraldamise võimalikust peetakse väga oluliseks Räpinas, Ruusal ja Verioral. Ruusa raamatukogus on küsitluse ajal juba paigaldatud näituste korraldamiseks seintele siinid. Võõpsu raamatukogu kasutajad lisasid kommentaare selle kohta, et oluline oleks raamatukogu remont. Mitmetes kommentaarides tuuakse veel välja, et üldiselt võiks raamatukogudes olla rohkem tegevusi noortele, ka rohkem kirjandust jne.

Mida võiks raamatukogu tulevikus teha, et raamatukogud oleks veel paremad? Sellele küsimusele lisasid oma kommentaari 155 vastanut. Head meelt teeb see, et raamatukogudega ollakse rahul, palju oli kommentaare, et raamatukogu sobib sellisena nagu ta on, meeldib hubasus, professionaalsus. Laste-alalt oodatakse rohkem lastepärasust, et lastel oleks huvitav olla. Soovitakse näituseid, arutel-

sid, uut kirjandust, õpitubasid, muinasjutuhommikuid, noortele mõtestatud tegevustega ala. Soovitakse ID-kaardiga iseseisvat sisenemist, nagu on Kärklas. Leevi raamatukogus tuuakse välja see, et raamatukogu võiks rohkem lahti olla ja Võõpsu raamatukogus jälle remondivajadus. On häid mõtteid, mida saab ellu viia, kuid kõike ei ole võimalik ja ka mõistlik teha. ID-kaardiga iseseisv sisenemine on küll väga hea lahendus paindlikuks külastusajaks, kuid siiski väga kallis lahendus. Raamatukogude külastatavus peaks olema suurem, et see tasuks ära. Leevi raamatukogu lahtiole- kupäevad on juba kohalike inimestega läbi arutatud ja paika pandud. Küll selgus uuringust, et on inimesi, kellele sobiks reede, kuna käib Leevil ainult nädalavahetusel. Kuid neljapäev sai valitud kohalike vastustest lähtuvalt ja sai arvesse võetud, et neljapäeval on Leevil saunapäev.

Oma igapäevast infot eelistavad vastanud saada Internetist (73%) ja televisioonist (71%). Üle 50% vastanutest kasutavad info saamiseks ka ajalehti ning kuulavad raadiot. Üllatavalt vähe (42%) kasutatakse sotsiaalmeediat. Sotsiaalmeedia on põhiline kanal, millega raamatukogud oma tegemiste kohta infot jagavad. Tuleb hakata mõtlema, millised on paremad lahendused.

Rahuloluküsitluse ühe teemana soovisime teada ka kasutajate arvamust 2020. aasta raamatukogude reformi kohta. Selle reformi peamine muudatus oli ühtne juhtimine ja töökorraldus. Kokku andsid tagasisidet 263 küsitluses osalenut. Neist 78% olid rahul enne reformi oma raamatukoguga ja on ka nüüd. 14% vastanutest leiab, et teenused on läinud paremaks ja ainult 5% olid enne raamatukogude liitmist rohkem rahul kui nüüd. Arvamust, et enne oli parem kui nüüd, esineb rohkem Leevi (kolm) ja Ruusa (neli) raamatukogude vastanute seas. Ruusal on lisaks kuus vastajat lisanud oma negatiivse kommentaari vastuse variandi muu alla. Leevi raamatukogu kasutajate rahulolematuse peamine põhjus on seotud raamatukogu lahtioleku aegade muudatusega. Ruusa raamatukogu kasutajatest rahulolematust väljendanud vastajad leiavad, et reformid ei tee üldiselt midagi paremaks, ei raamatukogude ega muu eluga seoses. Nad ei näe, et midagi oleks selle tulemusel läinud paremaks, pigem halvemaks. Mõlema raamatukogu puhul on vastajad siiski rahul raamatukogu enda tegevusega ja kohapealse raamatukoguhoidjaga.

Kuna proportsionaalselt oli suurim rahulolematust Ruusa raamatukogu kasutajate hulgas ning väljendati arvamust, et muudatused ei ole olnud head, siis pakume välja võimaluse kohtuda raamatukogu juhi ja nõukogu liikmetega. Ootame väga Ruusa kogukonna liikmeid 22. septembril kell 18 Ruusa raamatukokku, et koos



Mugavad istumiskohad ajalehtede lugemiseks Räpina valla Keskraamatukogus. Foto: Jane Arusoo

arutada, mis on see, mis ei ole läinud ootuspäraselt, mida saame teha teisiti ja millised on kogukonna ootused ning soovid raamatukogule.

Küsitluse lõpetas võimalus lisada kommentaar raamatukogudele ning 81 vastanut on seda võimalust ka kasutanud. Rõõmustav oli lugeda, et kiidetakse raamatukoguhoidjaid ja tänatakse neid hea töö eest. On juba varasemaltki märkimist leidnud ettepanekuid nagu Võõpsu raamatukogu remont, aia või õueala kasutamine suveperioodil. Lisaks soovitakse, et raamatukogudest saaks osta marke, ümbrikuid ja kaarte. Tuntakse huvi ingliskeelsete raamatute vastu. Üks läbiv soov oli, et raamatute tagastuskastid oleks iga raamatukogu juures. Oleme sellega järjepidevalt tegelenud ning raamatute tagastuskastid ongi ainult veel puudu Võõpsu ja Leevaku raamatukogude juurest, kuid kindlasti need tulevad. Raamatute tagastuskastid on ennast teistes raamatukogudes igati ära tõestanud.

Kokkuvõtteks võib öelda, et lugejad on rahul raamatukogudega ja raamatukoguhoidjatega. Küsitlusele vastajad on jaganud häid mõtteid ja soovitusi. On mida edasi mõelda ja ka võimalusel ellu viia. Juba on algust tehtud sellega, et raamatukogudes oleks hubasem, muretsedud on pehmeid diivaneid, tugitoole, lastele koost-toole. Räpina raamatukogu teosakonnas toimuvad muudatused praegu, eesmärk on luua lastele lastesõbralikum raamatukogu. Selleks saime toetuse Kultuuriministeeriumilt. Võõpsu raamatukogus on algust tehtud sellega, et maja saaks tulevikus korda. Räpina Vallavalitsus sai toetuse Kultuuriministeeriumilt ja hetkel käib töö arhitektuuriprojekti ja seejärel ehitusprojekti valmimiseks.

Raamatukogud on järjest enam kogukonnakeskused, kuhu on oodatud kõik. Paljud raamatukogud toimetavad koos oma lähima lugeja- ning kogukonnaga. See on väärtuslik ning oluline alus, et hoida raamatukogud elujõulisena. Ootame ikka raamatukokku, kas raamatuid laenutama või üritustel osalema. Siiras ja suur tänu kõigile, kes osalesid uuringus ja andsid meile tagasisidet!

Õnnitleme Räpina valla koolide lõpetajaid!

RÄPINA ÜHISGÜMNAASIUM



Räpina Ühisgümnaasium 13.06.2025

Räpina Ühisgümnaasiumi 9.c klassi lõpetajad koos klassijuhatajaga. Foto: Võru Foto

9.c klass

1. Kedi-Ly Kribbe

2. Martin Sepping
- Klassijuhataja: Maris Aruküla



Räpina Ühisgümnaasiumi 12. klassi lõpetajad koos klassijuhatajaga. Foto: Võru Foto

12. klass

1. Lisandra Aruküla

2. Alisa Burdina – KULDMEDAL

3. Agathe Erik

4. Kaisa Ilves

5. Richard Jürgenson

6. Miko Kaarlõp

7. Kristel Koido

8. Martin Konsap
9. Kermo Küüts

10. Carmen Mossin

11. Algis Nilin

12. Hanna-Marleen Oras

13. Katriin Punnek

14. Kateriina Raudberg

15. Stella Saksing

16. Kristjan Tagel
17. Elizabeth Tens

18. Merili Tiigimäe

19. Daisy Treier

20. Marten Viilmaa

21. Sandra Vizel

Klassijuhataja: Aira Meitus

VILUSTE PÕHIKOOL



Viluste Põhikooli lõpetajad koos klassijuhatajaga. Foto: Einar Raudkepp

1. Jette-Ly Assor

2. Birgit Käär

3. Alex Libilik

4. Kaarel Maask

5. Gerdo Ran Paabut
6. Raneli Piirisild

7. Mirtel Piller

8. Alexandra Raudsaar

9. Lisete Rumask

10. Ottomar Sammalkivi
11. Toomas Tigasing

12. Rivo Vegner

13. Britt-Marii Vija

Klassijuhataja: Hedy Saar

MEHIKOORMA PÕHIKOOL



Mehikoorma Põhikooli 6. klassi lõpetajad koos klassijuhatajaga. Foto: Liisi Pikki

6. klass

1. Karel Sillakivi

2. Karl Lillemets
3. Kendra Narusing

Klassijuhataja: Anne Konsap

Värvid, savi, laul ja loovus – loomemaja huviringid alustavad taas

Eneken Volkov

Loomemaja programmijuht

Suvi hakkab tasapisi lõppema ning Räpina loomemajas valmistatakse uueks sügishooajaks – huviringide uus hooaeg algab septembri teises pooles.

Sel aastal leiab taas valiku nii lastele, noortele kui ka täiskasvanutele mõeldud ringe, mille seas on mitmeid tuttavaid, aga ka mõned uued võimalused. Töötoad toimuvad loomemajas ja Koiva majas ning osalema on oodatud nii varasemad huvilised kui need, kes on seni vaid kõrvalt piilunud, aga tahaksid nüüd ise kaasa lüüa.

Kavas on saviklubid, kunstiringid, käsitöö ja õmblus, kokandus, looduskosmeetika, loov- ja lauluringid, ning jätkavad ka beebide võimlemine ja kangakudumine. Uutena lisanduvad sel hooajal näitering ja pere robootika. Ringivalik on lai – iga vanuserühm leiab midagi sobivat. Tasub teada, et täiskasvanute ringides osalemiseks ei pea olema oskaja ega varasem kogemus – olulisem on huvi ja soov teha midagi oma kätega, rahulikus tempos, enda rõõmuks.



Hea Kodu Päevade töötuba loomemajas pakkus tegevust igas vanuses osalejatele. Foto: Eneken Volkov

Samuti on võimalus kokkuleppel kasutada loomemaja helistuudiot, kus saab salvestada, katsetada ja oma ideid ellu viia.

Eelmisel hooajal osales loomemaja ringides pea 200 inimest – rõõm oli näha nii uusi tulijaid kui ka juba tuttavaid nägusid. Tänu meie toredate ja pühendunud juhendajatele on loomemaja ringides alati mõnus ja toetav õhkkond. Seda väärt koge-

must soovitame igaühele!

Täpsed toimumisaajad, juhendajad, hinnad ja registreerimisinfo avalikustame septembri keskpaigaks.

Lisainfot leiab loomemaja Facebooki lehelt ja uuel kodulehelt loomemaja.rapina.ee. Hoi a infol silm peal ja vali endale sobiv hetk loovuseks – kohtume loomemajas!

Mehikoorma kool elab

Marika Aalja

Mehikoorma kooli vilistlane ja endine õpetaja

2. augustil toimus Mehikoorma Põhikooli üle aegade osalejaterohkeim vilistlaste kokkutulek, millest võttis osa ligi 120 endist õpilast ja õpetajat. Kokkutulek kandis endas erilist tähendust – täitus 60 aastat Mehikoorma uue koolimaja avamisest.

Päev algas kirikupargis südamliku mälestus- ja tänutseremooniaga, kus meenutati õpetajaid ja koolikaaslast, kes on lahkunud, kuid kelle jälg elab edasi Mehikoorma vaimus. Liigitava hetkenähtis kiriku torni seinale kinnitatud tänuplaad, mis märgib sümboolselt kooli ja kogukonna ajaloolist sidet.

Koolisaalis toimunud aktus tõi kokku kõik ajastud – alates kooli kunagistest õpetajatest kuni praeguste õpilasteni. Esinesid nii muusikaõpetajad kui tänased koolilapsed, sõna said direktor, vallavanem ja vilistlaste esindajad. Sündmust juhtisid suure soojuse ja rõõmuga vilist-



Foto: Kristiina Vörk

lased Helena, Helin ja Madis, kelle siiras kohalolu andis päevale ainulaadse tooni.

Kooliõue istutati piduliku tseremooni käigus mälestuspuu – lootuse ja järjepidevuse sümbol. Pärastlõunal taasleidsid vilistlased oma klassikaaslased ja vestlesid õpetajatega, kes kunagi olid elutee kujundajateks. Suures saalis näidati 1998. aasta kokkutuleku videod, kohvikus võis kuulda rõõmsaid taaskohtumisi ning ajaloonäitusel süveneda kooli lugu kandvatesse dokumentidesse ning fotodesse.

Kokkutuleku lõpetas sadamas toimunud Veepeo programm, kus muusika, jutujamamised ja ühine olemine kulgesid

kuni päikese loojanguni. See päev ei olnud pelgalt nostalgiline tagasisivaade. See oli ühine hetk, kus sai tänada, meenutada, kuulata ja rõõmustada.

Lõpetuseks mõned mõtted ühest sõnavõtust: „See koolimaja on nagu vaikiv kaaslane – ta teab, kui oluline on, et keegi usub sinusse, et vahel piisab ühest õpetaja pilgust, mis ütleb: „Ma näen sind“ ja et sõprus, mis sünnib ühes klassipingis, võib kesta terve elu. Täna, kui me jälle kokku tulime, tahaks see koolimaja ilmselt meile öelda: „Aitäh, et tulite tagasi. Aitäh, et meenutate. Aitäh, et hoiate mind alles – oma lugudes, oma südames.“

ARHANNA esines Rahvusvahelisel üritusel ICG 2025

Anne Arbma

Arhanna ema

4–7. augustil toimus Tallinnas rahvusvaheline spordiüritus „International Children's Games 2025“. Üritusel osalesid 29 riigi sportlased – Kanadast, USAst ja mujalt.

Arhanna, kes on esindanud Eestit nii „Noorte Eurovisioonil“ ning jõudnud „The Voice Kids“ finaali, esines nüüd suurüritusel ICG 2025 lõputseremoonial. Meeleolu Kalevi spordihallis oli kirjeldamatult ülev ja võimas. Keset laulu „We Are the Champions“ (Queen), mis on tuntud ka spordivõistluste hümnina, kõrgatava pauguga kaasnes imeilus „hõbevihm“. LIVE-esituses, mida saab vaadata ka erinevates sotsiaalmeedias, on näha, kuidas staadioni täis sportlasi refrääni ajal kaasa laulavad ning sportlaste emotsioonid, mis kulmineerusid neli päeva kestnud tänuväärse spordiürituse lõputseremoonial, on kirjeldamatult ülevad!

Arhanna oli esmakordselt ka üks õhtujuhtidest, edastades publikule teksti inglise keeles. Järjekordne uus ja hindamatu kogemus 13-aastasele Põlvamaa tüdrukule. Arhannat juhendasid Johanna Randmann, Alice Aleksandridi ning enesestmõistetavalt kuuluvad tänu sõnad ka Arhanna kauaaegsele muusikaõpetajale Margot Suurele Räpina Muusikakoolist. Proovid toimusid bändi Põhja-Tallinn studios ning Tallinna Linnavalitsuses juba juuli lõpus, lõputseremoonia 7. augustil.

ERR kajastas sündmust osaliselt, näiteks spordiüritustest kajastati avatseremooniast ja ka järgmisel päeval toimunut. Üritus oli suurejooneline, reklaami oli näha Tallinna kaubanduskeskustes ja mujal. ERRi telepildis näidati ka seda, kuidas Tallinnas Vabadussõja võidusamba kõrval olev Vabaduse väljak oli kaetud liivaga, sest just seal mängiti võrkpalli.

Vaata LIVE-esitust laulust „We Are the Champions“ (Queen) Arhanna sotsiaalmeediast:

» Instagram: [arhanna_rvk2025](https://www.instagram.com/arhanna_rvk2025)

» TikTok: [arhanna.tvk2025](https://www.tiktok.com/@arhanna.tvk2025)



Foto: Anne Arbma

Räpina Noortekeskuse suvi – täis seiklusi, ettevõtmisi ja noorte aktiivsust

Räpina Noortekeskuse noorsootöötajad

Räpina Noortekeskuse suvi on möödunud tormiliselt ja sündmusterohkelt. Tänu Noorte Heaks projektitoetusele saame aasta lõpuni korraldada noortele mitmeid põnevaid ja väljakutseid pakkuvaid matkasid koostöös Matkajuht OÜ-ga. Seni on noored osalenud tõukerattamatkal Taevaskojas, raftinud Võhandu jõel, sõitnud FAT-elektrirattastega Põlva ümbruses ning nautinud valgusparve matka Rummu karjääris koos Rummu valla külastusega. Seiklused pole

aga veel kaugeltki läbi – ees ootavad veel kanuumatk Ahja jõel, räätsamatk rabas, tõukekelgumatk, laternamatk ning valguskelgumatk.

Lisaks matkadele on noored aktiivselt osalenud erinevatel piirkondlikel üritustel. Külastatud sai Sisevete festivali Mehikoormas, Räpinas, Värskas ja Kallastel. Erilist elevust tekitas noortel võimalus ise kala fileerida ja küpsetada. Augusti alguses võeti osa ka Mehikoorma Veepeost, kus noored näitasid oma ettevõtlikkust – Mia tegi näoamalguid, Sten müüs pirukaid ning ühiselt saadi võimalus jäädvus-

tada end laval koos bändiga Sleepwalkers.

Noored on näidanud üles ka algatusvõimet: Idepurile kirjutatud projekt „Tõukerattaga kohalolu – Vaimse terise matk Räpina looduses“, suunatud 7–12-aastastele, sai rahastuse. Projekti raames soetatatakse kolm korralikku tõukerattast, millega saavad noored looduses liikuda ja kohaliku ümbruse ilu avastada ning praktiseerida selgeks õpitut kohalolu ja viie meele avamise tehnikat.

Räpina noortekeskuse suvehooaja lõpetas 20. augustil toimuv Kogukonna Perepäev,

mis pakkus sportlikke ja käelisi tegevusi igas vanuses osalejatele. Ürituse lõpetas projekti „Muusika, mis ühendab meid“ raames toimuv Ühe Õ Klubi akustiline kontsert. Üritust toetas Räpina Kultuurkapital ning see oli osalejale tasuta.

Kokkuvõttes on Räpina Noortekeskuse suvi olnud kiire, tegus ja inspireeriv. Noored on olnud aktiivsed, vastutustundlikud ja ettevõtlikud – tõestades taas, et kui anda noortele võimalusi, sünnib sellest midagi tõeliselt väärtuslikku.



Foto: Inga Lehist

V rkpalliharrastajad võistlesid taas Nahal

Epp Sultsmann
Naha Küla Selts

Laupäeval, 19. juulil toimusid Naha k laplatsil 18. Heino Tolstingu m lestusv istlused võrkpallis. Tegemist on Naha küla suvise sportliku suurs ndmusega, mille ettevalmistamisel l  b kaasa suur hulk külaseltsi liikmeid. V istkondi oli sel aastal v istlustules kuus, mis pani osalejate sportliku vormi proovile hommikust kuni lausa varaste  htutundideni. V istlemine oli sel korral tulnud nii kaugemalt Võrumaalt („L dra Airlines“, „Osula“), Tartust („Mats ja Märts“) kui ka lähemalt Rasinalt, R pinast („Behmod“). Ei puudunud ka kohalik meeskond „K lanali 4.0“.

V istlejatele olid kaasa elama tulnud nii sõbrad kui kohalik külarahvas. M nus sagin ja askeldamine toimus v rkpalli platsi kõrval asuval laste mänguväljakul. V ljakutset pakkus ka Oja talu poolt soetatud ja k laplatile paigaldatud *slackline*. Nagu ikka s  di ühiselt suppi, salatit ja küpsetisi ning võistlustelt ei puudunud ka patroon Hilja Tolsting.

Pika võistluspäeva parimana kaitses oma eelmise aasta tiitlit „L dra Airlines“ (Hannes Rammo, Mart Mandel, Kevin P ltsaar, Andri Adson, Tanel Peelo), teise koha saavutas „Rasina“ võistkond (Timo Laanelind, Sten Saar, Ragnar P rnamaa, Krista K iv, Kristjan Kuldmets). Kolmas oli „Osula“ (Tairi Maidla, Reijo Klade, Gunnar Kerge, Velner Toom, Riho Keervald).

Neljanda koha saavutas uustulnuk „Mats ja Märts“ (Anna-Mari Raudsepp, Grete Aust, Rauno Toom, T ne Kaste-p ld). Tunnustust v arib kindlasti võistluste veteran ja mitmekordne võitja „Behmod“ (Veljo Põlluste, Toomas Akmentskis, Krista Jüriöö, Mia Metsasalu) R pinast, kes vaatamata raskustele meeskonda komplekteerida, oli ikka ravis, tasutaks sel korral 5. koht. Tubli arengu on teinud ka Naha küla oma meeskond „K lanali 4.0“ (Alari Pihlapuu, Madis Riiman, Aare Kauss, Ardo Zoludev). Parimateks m ngijateks valiti Grete Aust („Mats ja Märts“) ja Andri Adson („L dra Airlines“). Võistluste kohtunike rollis olid sel aastal Airi ja Marko Riiman.)

Võistluse korraldust ja auhinналаuda toetasid Räpina Kultuurkapital SA, Räpina Loomemaja, Provintsi kohvik, Scandagra Eesti, Syngenta, Võhandu Keller, Klick Eesti, Värska Originaal, Verska Resto, Tillu kohvik, Piret Rammo, Coop Põlva, Räpina Sadamad ja Puhkealad SA ning kohalikud Kuusemetsa talu ja Oja talu.

Pika võistluspäeva lõpus, kui auhinnad jagatud, tänas patroon Hilja Tolsting kõiki oma abikaasa mälestuse elus hoidmise eest ning sai v istlejatelt kindla lubaduse järgmisel suvel taas Nahal kohtuda.



V itj v istkond „L dra Airlines“. Foto: Epp Sultsmann



Raamat „Leevi kandi lood“. Foto: erakogu

Lewenk ll 500 aastat

Kristjan Valge
Neljanda põlve leevilane

Jumal kõrgel, keiser kaugel – vana ütlemine kaugemate   remaiste paikade kohta. Mida enam ajas tagasi minna, seda kaugemal tundus ääremaa olevat keskusest ja vastupidi –  hendusepidamise võimalused olid vaevaledid.

Kui Rõuge kihelkonna Saaluse mõisa rentnik l hetas kirja siinsete maade suuromanikule Tartu piiskopile, ei olnud see just helge sõnum, sest Saaluse mõisa kaugemas kirdesopis paiknes vaene v ikek la, mille pidamisest 12 aasta v tel aulik l  nimees ei saanud korralikult k htugi täis, jättes seetõttu maksmata ka riigimaksud. Lahenduseks läänistatud alade ringivahetamine. Tehingud tehtigi ära nii, nagu see feodaalajal k is. Tehinguga seotud osapooled koos oma õigustega ja ka selleaegne õiguskord ise on vajunud sajandite unustuse taha. Kuid siiski üks tähtis m rk oli maas ja see jäi.

Lewenk ll oli teadaolevalt esmakordselt ära mainitud kirjasõnas. Vaene, väike ja ilma t psustusteta, aga siiski kirjas. Läbi erinevate teabeallikate jõudis see daatum meie p evini välja, kuigi mainimise täpne taust sai selgemaks alles viimastel kuudel tänu teadur Evar Saare sihikindlale tööle. P  semaks ligi deponeeritud  rikutele osutus lausa vajalikuks suhelda ja luba küsida Kuramaa R  telkonnalt – isegi selline seltsing on tänapäeval veel Saksamaal täiesti olemas, k lades 21. sajandil lausa muinasjutuliselt.

Niisiis, me teadsime auv rset aastanumbrit ja see kannustas kohalikke kultuurielu eestvedajaid oktoobris 2024 saama kokku, et arutada läbi plaane ja võimalusi Leevi 500 t histamiseks. Suurema k lapeo korraldamine ja maakivist mälestusmärgi püstitamine said ruttu kokku lepitud, aga et ka täpsemad detailid siinsest eluolust ei jääks vaid v ikeke ringi teadvusse, liikus ühiselt m te kohaliku ajaloor amatuni. Andsime endale aru, et töö raamatuga saab olema raske. Samas toetas meid mitu asjaolu: esmalt muidugi piisav hulk kirjutamishuvilisi oma küla inimesi koos m lestustepagasiga.

Teiseks, alustas 2007. aastal koolimajas tegevust kodukandimuseum, mis sihikindla tööga on koondanud hulgaliselt kohalikku pärimust ja uurimusi ehk siis hulk vajalikku allikmaterjali oli juba

koos. Kolmandaks, Tolsamal, 1525. aastal, tr ikiti L beckis esimene osaliselt eestikeelne katekismus, mistõttu on 2025. aasta kuulutatud raamatuaastaks.

Novembri alguseks oli esmane loometiim koos: Rein Raadla, Helle Mendrik, Lea Parder, Kaja Kilusk, Karmen ja Urmas Kukkk, Aasa Liiv, Riho Luht,  lle Solovjova ja Kristjan Valge. Kogumiku toimetamise ja korraldamise raske töö võttis enda peale kohalik pärandkultuuri ja seltsielu asjatundja Signe Strohm.  leskutsed enda lugude ja materjalide avaldamiseks läksid teele kõigile Leeviga seotud inimestele. Ajalookogumiku koosolekud kogunesid paarin dalase sagedusega raamatukogu konverentsiruumis, palju tööd tegime ära interneti teel. See võimaldas olla pidevalt tegevuses ka kaugemal elavatel autoritel. Raamatukolleegiumi kokkusaamised olid t ised ja intensiivsed, eriti esialgu oli arvamusi seinast seinast. Ometi suutsime keskenduda valitud eesmärgile, leida kompromissid ja määratleda ära valmiva kogumiku stiili. Novembri lõpuks oli esmane kontseptsioon paigas ja hakkasid laekuma aina huvitavamaid kaast id. Veebruaril puks olid lood suuremas osas koos ning ühiselt läbinud esmase toimetamise ja täpsustamise.

Töö liikus järgmisse etappi ehk keelet imetamine, k ljendamine ja väljaandmiseks vajaliku raha leidmine. Mitme loo puhul tuli minna ka k rpimisele, sest ülemäära suure mahuga ajaloor amatu jaoks vahendeid ei jätkunud. Välja jäänud kaastööde koha pealt liiguvad ka ideed anda välja Leevi kogumiku II osa... ehk  nnestubki? Suurt raha pole Leevil kunagi liikunud ja heitlikud ajad kogu maailmas tegid raha leidmise isegi keerulisemaks tööks kui kogumiku kirjutamise. Ometi oli maikuuks seis selline, et „Leevi kandi lood“ võis anda trükkimisele ja minut enne kella 12 Leevi k lap evaks oligi suur ajaloor amat valmis.

Ajalookogumiku tegemise kõrvalt seadsin talvel 2024/25 kokku Leevi-teemalise lauamängu. Eelkõige mõeldes kohalikele noortele, kellele suure kogumiku l bilugemine pole ehk alati nii k itev. Suurel ümbruskonna kaardil läbitakse t ringuvisetega 30 punkti, kus mängija saab teavet Leevi ajaloo ja looduse kohta. Kuna rahalisi vahendeid oli piiratud määral, jääb lauamängu tira eerimine hetkel järgmisesse aastasse, kogumik oli arusaadavalt aastapäeva ülesanne number

 ks. 22. juuniks planeeritud k lap eva  hildasime seekord jaanip evaga, et oma ressursse paremini ära kasutada, tavaliselt on k lap evad peetud juulikuu lõpus. Et MTÜ V handuveere liikmeil ja v batahtlikel on k lap eva kogemusi juba ligi veerand sajandit, ei olnud selleaastase ürituse planeerimine ülemäära raske. Surnuaiap ha, Leevi kooli järjekordse kuldlennu (1975) kokkutulek ning jaanituli olid traditsiooniliselt paigas. Paigas sama kindlalt kui k lameeste rammuga koolimaja kõrvale toodud triibuline gr niitr hn tahvliga Leevi 500.

K laplats ja mänguväljak pakkusid tegevust noorematele peolistelevatutide, ponis idu ja muu näol. Soovijad said  htupoollikul osaleda tunniajalistes k lasisestes ekskursioonides. Kohaliku LEPO poe katusealuses said soovijad keha kinnitada ja teistes kioskites töötasid  nneloo ja fotoboks, oma oskusi tutvustasid Punane Rist ja päästjad.

Kell 15.30 algas esimene aastapäevaga seotud üritus, kui üheskoos avasime mälestuskivi. Ning peatselt algas rahvamas ajalookogumiku pidulik esitus. Sõna said kõik registreerunud, vahepaladena kohalike noorte kunstip rased vahelugemised. Kõik raamatukolleegiumi osalised astusid samuti ühiselt rahva ette, et võtta vastu aplaus, tänusõnad ja kuldmedalid. Aktus oli lihtne, ent suursugune. Koos raamatu esitlusega oli kõige olulisem osa 2025. aasta k lap evast läbi saanud. Tegevus jätkus väiksemates gruppides üle küla. Soovijad said laululaval osa Räpina Valla Noorte puhkpilliorkestri etteastest.

Vaid tugev kogukond suudab pakkuda nii palju ja teha üheskoos ära nii suure töö – v  rika j relp lvena omaaegsetele pritsimeestele, kaitseliitlastele ja maanastele. Ja järgmistel järeltulijatel on siin kord põhjust pidada ära tähtpäev Leevi 1000.

K lap eva l ppakordiks kujunes jaanituli, kus oli võimalik jalga keerutada üle s da   ansambli K.T.K saatel, vaheladeks N tked ja Karvased. Peo lõppedes võis näha juba esimest koidupuna.

Kogu Leevi kohal sel  htul h ljunud fluidum oli täis helget rõõmu, mida toetas päev läbi päikeseline ilm. Leevi tähtis aastapäev õnnestus seega üle ootuste hästi ja nagu märkis üks esmakordselt elus siiakanti sattunud k lalinegi, et Leevi küla ja selle ümbrus on üks uskumatult  ge ja soe paik.

Kohad, keeled, kombed – Räpina, Tartu, Narva

Piret Talur
MTÜ Sündmustemeistrid

Mai viimasel nädalavahetusel võis Räpinas näha teismelisi vihmas ringi jalutamas ja ühispile tegemas. Käimas oli projekti 3K fotojaht, kus Räpina kodukohvikutes püüdsid hetki Räpina, Tartu ja Narva 13–15-aastased neid ja noormehed. Järgmised sündmused on kavas sügisel.

Projekti algatas Tartu mittetulundusühing Head Lahendused, Räpina osalus korraldavad Sündmustemeistrid ning Ida-Virumaa grupp tuli Narva Noortekeskusest. „3K – kohad, keeled, kombed“ annab noortele võimaluse õppida tundma eri piirkondi, kombeid ja kõnelemisviise. Osa noori on linnast, osa maalt; osa räägivad kodus eesti kirjakeelt (neist omakorda osa lisaks Vana-Võrumaa „uma kiilt“), osa vene keelt; osa on kasvanud õigeusu ja osa luteri kummegi vaimus. Projekti käigus toimub kuus kahepäevast kohtumist, igas osalevas linnas üks kohtumine kevadel ja teine sügisel.

Kevadise Räpina kohtumise üks tegevusi oligi fotojaht. Iga linna grupp tutvustas ka oma piirkonna kombeid – selgus, et näiteks jõule tähistatakse Tartus ja Räpinas detsembris, aga narvakad lisaks kindlasti ka jaanuaris niinimetatud „vana kalendri järgi“ nagu on kombeks õigeusu kirikus. Noortekohtumise programm toimus Rä-



Foto: Piret Talur

pina Loomemajas, toitlustas Provintsi kohvik, majutus oli Räpina Aianduskooli õpilaskodus. Toimus ka ekskursioon Räpina Aianduskoolis ning pargis. Noortekohtumise lõpetuseks jalutati Räpina piirile linna nimesildi juurde ja tehti ühiseks mälestuseks pilt.

Tartu kohtumisel tutvustasid noored üksteisele oma kodukohta ning tartlased viisid külalised jalgsimatkadele läbi linna; Narvas oli fookuses erinevate keelte teema ning kõige lõbusamaks osaks nädalavahetusest kujunes õhtu mängukeskuses Laser Zone. Igal kohtumisel ööbivad noored üheskoos samas majas, eriti lihtne oli see

Narvas, kus noortekeskuse teisel korrusel on väike hostel. Projekt teostub programmi Erasmus+, Räpina Kultuurkapitali ja Tartu Linnavalitsuse toel. Tänu toetajatele on projekt noortele tasuta.

Sügisahooajal on kohtumised 4.–5.10.2025 Räpinas, 1.–2.11.2025 Narvas ja 6.–7.12.2025 Tartus. 13–15-aastased huvilised (või nende vanemad) on oodatud osalussoovist märku andma Sündmustemeistritele (tulvo@sundmustemeistrid.ee, 513 6430). Eriti on oodatud need noored, kes pisut ka murrakut oskavad – see teeb suhtlemise tartlaste ja narvakatega veelgi lõbusamaks. Igatahes tuleb värviline sügis!

Räpina Ühigümnaasiumi õpetajad õpirändel Itaalias

Aira Meitus
Räpina Ühigümnaasium



Räpina Ühigümnaasiumi õpetajad **Aira Meitus**, **Jaanus Meitus** ja **Toni Tamm** osalesid 21.–25. juulil Erasmus + õpirändel Tropeas, Lõuna-Itaalias. Koolituse „Non formal education methods and innovative digital tools for CLIL and Cultural education“ teemadeks olid uudsed õppemeetodid ja digilahenduste kasutamine õppeprotsessis. Osalejateks olid lisaks eestlastele õpetajad Itaaliast, Ungarist, Poolast ja Slovakiast.

Oli rõõm tõdeda, et Eesti haridus-

süsteem ja meie õpilaste suurepäraseks tulemuseks PISA testidel on Euroopas kõrgelt hinnatud. Esimene koolituspäev keskenduski peamiselt Eesti ja ka Soome haridusmaastike parimate praktikate väljatoomisele ja võrdlusele. Pidime ka ise andma ülevaate oma õpetamismeetoditest ja vastama küsimustele.

Lisaks koolitusele saime osa ka Lõuna-Itaalia võrratust loodusest ja kultuurist. Meie õpiränne sai teoks tänu Räpina Ühigümnaasiumile omistatud Erasmus + üldhariduse akrediteeringule aastateks 2025–2027.



Santuario di Santa Maria dell'Isola di Tropea.
Foto: erakogu

Veriora rannas toimus traditsiooniks saanud pereüritus

Maarja Pastak
MTÜ Tegus Veriora juhatuse liige

26. juulil toimus Veriora rannas traditsiooniks saanud pereüritus – Lemmik päev lemmikuga, kuhu olid oodatud kõik seiklejad koos lemmikloomaga või kaisuloomaga. Pika heina sisse oli loodud seiklusrada, mida usinamad lapsed läbisid päeva jooksul mitmeid kordi. Aitäh, **Allan Kirotarile**, kes ei pidanud paljudeks seda rada sisse trimmerdada. Tänu Räpina Kultuurkapitalile oli võimalus osaleda mitmes põnevas töötoas.

Seekord sai ise kätt proovida näomaa-lingute tegemisel, meisterdada endale lemmik käevõru ja värvida lemmik rannakivi. Tekstiilvärvidega nokamütsi või sokkide disainimise töötuba ning joonistusvõistlus „Minu lemmikloom“. Parimad asjad on ikka ise tehtud ning kõik meisterdused sai ikka koju kaasa.

Koos **Inga Lehistega** said lapsed valmistada endale huulepalsami. Aitäh MTÜ Rahumäe Sinilinnud. Külla tuli ka Pääs-

teamet, kes tutvustas ranna ääres kõigile huvilistele veeohutuse reegleid ning sai uudistada Päästeameti autosid nii seest kui väljast ja isegi riideid proovida.

Päeva teises pooles tuli külla kaks madu, keda sai soovi korral paitada ja kaela panna. Kes päris madu katsuda ei tahtnud, sai endale õhupallilooma. Kes veel lustida jaksas, sai ennast keerutada laste lemmikul karussellil ja batuudil hüpata. Aitäh SA Veriora Noortekas.

Iga-aastased suured lemmikud olid veesõidukit, ehk SUP-lauad ja vesiratta sõit, aitäh Räpina vald, **Riho Luht** ja **Viljar Piir**. Tänu ka päästevestide laenutajatele ja meie korralvalvajale **Eret Arbemale**.



Foto: Mari-Liis Kerge

Kelle jaoks maod liiga ekstreemsed tundusid, siis oli meil ka ponisõidu võimalus. Lepo pood pakkus meile kõhutäidet, jahu- tavaid jookke ja jäätist. Lõbus klounitüdruk Manna jagas auhindu ja juhatas üritust kogu päeva vältel. Aitäh My Passion Design Moestuudio OÜ-le. Aitäh **Kaire Leikin** ja **Mirjam Ojasaar** – üheskoos ollakse tugevamad ja jõuab rohkem.

Robootika Viluste Lasteaias Õnneseen

Katrin Terepson
Lasteaia õpetaja assistent

Alates 2024. aasta sügisest saavad Viluste Lasteaed Õnneseene lapsed osa robootika tegevustest. Pärast vahendite soetamist tegi esmase väljaõppe õpetajatele kooli matemaatikaõpetaja **Eve Sibul**.

Tegemist on teaduslikku mõtteviisi arendava ja lõbusalt mängulise tegevusega, mille eesmärk on tekitada lastes huvi tehnika, infotehnoloogia ja laiemalt kogu teadusmaailma vastu. Robootika aitab lastel luua loogilisi seoseid ning arendab arusaamis- ja järeldamisoskust.

Õnneseene rühmas kasutame Bee-Bot roboteid, suunakaarte ja erinevaid pildimatte. Tegevuse eesmärgid:

- Laps suudab mängides oodata oma järjekorda (ka liitühmas on see hästi teostatav).
- Laps oskab programmeerida Bee-Boti liikumisteedkonna soovitud pildini.
- Laps kuulab ja järgib tegevusjuhiseid, suudab liigutusi jälgendada pildi järgi ning tunneb rõõmu liikumisest.
- Laps arendab programmeerimisoskust, orienteerub robotmatil ning tunneb suunamõisteid: edasi, tagasi, paremale, vasakule.
- Laps kinnistab tegevuse käigus oma loendamisoskust, teeb koostööd paarilisega. Vanem laps õpetab nooremat, noorem kuulab vanemat.
- Noorem laps leiab endale paarilise, vanem laps ütleb valitud tähega algava sõna ja hääldab seda.

Robootika toetab mitmeid õppekava valdkondi: üldoskused, emakeel, matemaatika, mina ja keskkond, liikumine, muusika ja kunst. Oluline on ka laste tähelepanu, täpsuse ja püsivuse arendamine. Ja mis kõige tähtsam – meil on lõbus!

Lisaks oleme Õnneseene rühmas välja töötanud uusi pildimatte ja mängu: „Minu kodu“ – mäng, kus lapsed juhivad Bee-Boti matil näiteks kodust lasteaeda või sõbra juurde. Teel tutvustatakse, kelle kodust või millest möödutakse. „Jussikese seitse sõpra“ – mäng, mille kaudu õpitakse nädalapäevi ja nende järjekorda. Mängude loomises osalesid **Anneli Lutsar**, **Katrin Terepson** ja **Annika Oja** Õnneseene rühmast.

Lastele meeldis robootika väga. „Minu kodu“ mängus said nad harjutada suunataju ning „Jussikese“ mängus nädalapäevade tundmist. Tore oli näha, kuidas lapsed eksimuste korral arutasid koos, mis valesti läks, ning püüdsid leida parimat lahendust. Eri- liselt paistsid silma laste koostööoskused – nad aitasid üksteist, lugesid koos samme ja valisid sobivaid suunakaarte. Õpe toimub väikestes, umbes viieliikmelistes rühmades, mis soodustab aktiivset osalemist ja koostööd.

Uuel õppeaastal plaanime kindlasti välja töötada uusi ja huvitavaid robootikategevusi, et õppimine oleks meie lasteaias jätkuvalt põnev ja arendav.



Foto: Anneli Lutsar

Esmatähtis on keskkonna ja liikide kaitse

Kersti Murumets

Looduskaitseeltsi Räpina osakonna juhataja

Saesaare pais, mis asub Ahja jõel Põlvamaal, on tekitanud palju arutelu selle vajalikkuse ja keskkonnamõjude üle. Looduskaitseeltsi Räpina osakonna liikmed kohtusid 9. juulil Taevaskoja külavanema **Ahti Bleivega**, kes andis ülevaate k restikulisele jõele paisu rajamisest ning rääkis lahti plussid ja miinused. Küsimusele, kas pais on vajalik, ei ole ühest vastust – see sõltub sellest, milliseid väärtusi ja eesmärke oluliseks peame. Pais on rajatud 1951/52 ja seotud ajalooliselt h droelektrijaamaga, mis oli Eesti esimene taastuenergiat tootev rajatis pärast II maailmasõda. Mõne jaoks on see oluline kultuuri- ja t  stusp rand, kuid   vastav oli näha vanadel fotodel punaseid loosungeid ja viisnurki. Aastak mmnete jooksul on Saesaare paisjärv kujunenud populaarseks ujumis-, paadisõidu- ja kalastuspaigaks. Selle likvideerimine võib mõjutada turismi ja kohalikke elanikke, kes kasutavad järve vaba aja veetmiseks. Kuigi Saesaare hüdroelektrijaama toodang on väga väike, aitab see mingil m  r l kaasa taastuenergiya osakaalu suurendamisele.

Argumendid paisu vastu on järgmised:

1. Keskkonnamõju ja kalade r ndet ke

Pais on katkestanud veelustiku liikumisteed, see on kaasa toonud eraldatud ja ajapikku h  buvad populatsioonid. See on oluline barjäär kalade vabale liikumisele, eriti sellistele liikidele nagu l he ja j eforell. Ahja jõgi on looduslikult väga rikkalik, kuid pais takistab selle ökosüsteemi taastumist ning paisjärve elustik vaesub.

2. Looduslik jõe taastamine

J rve rsed liivakivipaljandid on hakanud h  buma, kadunud on allikad ja koopad. Paisjärv täitub setetega, kaldad on hakanud kinni kasvama ning veetaimestik vohama. Paisu eemaldamine võimaldaks taastada jõe looduslikku voolurežiimi, elupaiku ja mitmekesisust. Paljud riigid, sealhulgas Eesti, on hakanud paisusid eemaldama, et taastada ökosüsteeme.

3. Väike kasu energiatootmisest

H droelektrijaama toodang on minimaalne ja ei kaalu üles selle negatiivset mõju loodusele.

Paisud ja paisjärved pole kestlikud ja on ökoloogilises mõttes väga kallid pidada. Kui prioriteediks on keskkonna ja liikide kaitse, on p h ndatud paisu eemaldamine. Saesaare paisjärve tulevik tekitab vastasseise ja on kogukonna l hestanud. Vajalik on uus keskkonnamõju hindamine, sest eelmisest on k mmne aastat möödas. Kohalikud elanikud saavad küll sõna sekka öelda, aga otsustusõigus võiks jääda teadlastele ja spetsialistidele, kes on asjaga kõige paremini kursis. Keskkonnaamet on seisukohal, et Saesaare paisu allalaskmine on m  dap  smatu.

Pärast vestlusringi k lakeskuses vaatasime oma silmaga üle Saesaare paisu, paisjärve ja j elaev Lonny ning siirdusime v rratule Taevaskoja matkarajale, et nautida looduse ilu ja võlu. Taevaskoda on looduslik p hapaik, Loodus jälgib iga su sammu. Neitsikoopastustus kangastelgedele l ginat ja Emal tte allikaveega n gu pestes saime meiegi noorusliku jume.



Taevaskoja külakeskuse juures pärast vestlusringi Ahti Bleivega. Foto: Enn Reinvee

Liivlased ja Kuramaa

Marju Lodi

Murelite tantsija

Liivi seltsimaja Mazirbes valmis aastal 1939 Eesti, Soome ja Ungari abiga. Liivi lipu värvid roheline-valge-sinine tähendavad merelt kalda poole vaadates: roheline – mets, valge – liiv, sinine – meri. Kuulsime Liivi h mni, mille meloodia on sama-ne Eesti ja Soome h mnide omaga. Saime teda, et lätlaste laulupidude l pulaul „Put vejini“ on tegelikult liivi pulmalaul. Rannikualal laiuvad r ndluited (d  uinid), mis võisid ennemuiste hommikuks uksetaguse kinni „m  r da“. Seetõttu tehti välisuks kaheosaline, et vähemalt ülemisest poolest välja pääseks. Seltsimajas toimuvad augusti esimesel nädalavahetusel Liivi p evad. Liivi rannal kasvab haruldane lemmelill.

Mazirbes elab vaid 13 inimest, kuid varem tegutsesid siin Dundaga merekool, saekaater, k lmhoone, leivatehas, kool, apteek, pood. Keskaegne kalmistu kuulub muinsuskaitse alla. Käisime paatide kalmistul, kuhu randlased t id oma paadid okupatsioonij a alguses, kui enam ei lubatud merele minna. Loodeti, et kunagi tulevad endised ajad tagasi, kuid paadid lagunesid. Mõne aasta pärast pole vist midagi vaadata. Muuseumis nägime rannarahva tööriistu, toa kujundust, rahvariideid, pruudikrooni. Viimase tegid neid üheskoos; kes pruudiks sai, võis pähe panna ning peale tanu alla saamist jäi kroon järgmist kandjat ootama. V l-japanekus olid pikad meremehesaapad, mis mõnikord saadi endale üsna j hkral moel. Järgneva l igu võiks  rnema hingega lugeja vahele jätta.

Randa uhtunud meremeeste laipadel lõigati jalad maha. „Saak“ riputati kuivama, kuni sai saapast sisu välja raputada. Selliste saabaste tegemiseks kulus kahe lehma nahk, kuid loomi oli niigi vähe ja head jalavarjud väga kallid. Sinine lehm võib tunduda m stikasse kuuluv tegelane. Legendi järgi nad merelehmad olidki, kuid Liivi (Läti) sinine tõug on täitsa reaalselt olemas. Vahepeal v ljasu-remisohus, ent praegu tasapisi taastuvas arvus veis. Nad on head kohastujad, hea emainsiktiga. M toloogiasse kuulub aga Eesti- ja Liivimaal K lming – rahutu pahatahtlik olend, kes metsas ja soos uitab ning metsas karjuvaid lapsi p   b. Lihav tete ajal lähevad liivlased luidetele, ehivad seal kuused lintidega – siis nimetatakse neid linnup  sasteks. Lauldes  ratatakse kevadele linnud, keda usuti merepõhjas magavat. Liivlased olid p ikp ised, kinnised, t  kad. Pisut meie moodi, eks ole?

P ikasime sisse Irbenesse, mis oli n uka ajal keelutsoon. Siin asus salajane objekt varjunimega „T heke“ – suur paraboolantenn läbimõõduga 32 meetrit ja 60 tonni raske. Selle asjanduse abil segati välismaa raadiolainete tööd ning kuulati pealt lääneriikide raadiosaateid. Töötas 600 tõlki. Nüüdisajal asub siin raadioastronoomia keskus, kus toimub kosmosevaatlus ja helide kuulamine, vaadeldakse tähti ja päikest. Teed katavad betoon-



Lillekell Ventspils keslinnas – töötab päriselt ja näitab õiget aega. Foto: Marju Lodi

plaadid, sest kunagi liikusid siin tankid, nende ääres kõrguvad 5-korruselised mahajäetud majad, mille katustel ja r dudel kenad kased kasvavad.

Ventspils kohta võib vaid kiitvaid sõnu öelda – pilkup  dvad lilleklumbid ja -püramiidid ning kümmekond erinevat purskkaevu. Siin toimub lillevaipade festival, laiuvad spordi- ja mänguväljakud, haljasalad, pargid, kahetasandiline skatepark, palju spaasid. Väga peres braulik linn. Keslinna tänavaid katab kivi-sillutis. Seda kõike on tagant tõuganud suurepärane linnapea **Aivars Lembergs**, kes 24 aastat meri ametit pidas. Sajandivahetusel oli ta üks Läti rikkamaid inimesi. Kuna Ventspils sadama kaudu k is naftatransiit, on selge, kuskohast kopik karmanisse kukkus. Kuid peamine, et seda kulutati ka rahva heaolu nimel. Keslinnas asub võimas kontserdisaal, milles suurim vertikaalne klaver. Majas töötab muusikakool. Soovijad saavad viibida toas, kus absoluutne vaikus. Ta-suta on parkimine ja avalikud tualetid. Kaldapromenaadil näeb hiiglaslikku laeva sõukruvi, poisid ja toodreid, Naf-talehma. Pr gikastid meenutavad laeva suitsutoru.

Ventspils ei saa üle ega ümber lehmakujudest – neid on suuri (Lillelehm, Madrus-lehm, R ndurlehm), kui ka lihtsalt elusuuruseid,  ga ks omapäraselt kujundatud ja värvitud ning keskkonda sobitatud. Ja lillekujud: j nesed, bobi-sõitjad, kalad, lillekell, mis täiesti õiget aega näitas....piiriks vaid fantaasia. Sellesse linna võib kergelt armuda. Vihma sajab siin harvem kui mujal Lätis. Linnaelanikud arvavad selle kohta, et nad ju Lembergsi Kaabu all. Nimetat kaabu pole siiski endise meri hiiglaslik peakate, vaid ehitusprahist kokku tassitud 58 meetri kõrgune tehism gi, mis suvel kasutusel seikluspargina, talvel suusam ena. Tippu valvab punahirve kuju, keda siinkandis päris palju leidub. Linnaga võib tutvuda minirongiga sõites, mida veab auruvedur. Algu- ja lõpp-peatuses haagitakse vedur vagunite küljest lahti, keeratakse p  rdplatvormil 180 kraadi ringi (keerata võivad aidata kõik reisi-

jad), vedur sõidab k rvalharul vagunite teise otsa, haagitakse taas külge ning tagasis it võib alata.  mberp  rdekohtades asub suur veekraan (rongi veab ju auruvedur).

Kuldigasse suundusime imetlema Euroopa kõige laiemat juga – Venta juga, mille laiust erinevate andmete põhjal 100–240m, olenevalt vooluhulgast. Samas on juga madal ning selle peal kõndimine pole liiga riskantne. Kevadeti saab siin jälgida „lendavat kala“ – vimmad hüppavad üle kose kudemispai-ka jõudmiseks. Sel ajal on neid lausa korviga p   tud. Siinsamas lähedal Alek upite jõel asub Läti kõrguselt teine juga (4,15 meetrit), mis tegelikult on kunagise paberivabriku pais. Ootoot, mis meie paberivabriku paisu kõrgus on?  kki annab ka kose m  du välja.... Alek upite jõge m  da korraldatakse väikseid jalgsimatku. Madalamates ja rahuliku vooluga

kohtades saab kõndida v  ni kummi  linn-konnas. Jõgi vuliseb majam  ride vahel – nii asub siin lausa väike Veneetsia.

Kuldigas on hästi säilinud vanalinn (UNESCO maailmap randis), kus ka väike rong huvilisi sõidutab. Siin võib näha/külastada N elatorni, milles näitus n eltest, kuna torn on osa endisaegsest n elavabrikust, kus toodeti nii õmblus-kui ka meditsiinilisi nõelu. Linna jalakäijate tänava lõpus astub edukasse aega hertsog **Jakob** (Kuramaa hertsog) m lestuskivina. Hertsog pani aluse Läti kirja-keelele. Tema ajal hakkas riigis majandus hoolega kasvama, kuna kerkisid tehased ja vabrikud. Rikka mehe ostis ta Tobago saare Kariibi meres, mis oli viljakas ning sealt veeti sisse palju maitseaineid. Ostis ka Andrease saare Lääne-Aafrikas, mis asus soodsas kohas kaubavahetuseks. Praegugi elab neil saartel Läti perenimega kodanikke. Nagu ikka, saab hea käekäik kellegi kadeduse objektiks ning Kuramaa r  stati Rootsi ja Prantsusmaa poolt, kes kunagisest rahulepingust enam kinni ei pidanud.

Viimaseks vaatamisväärsuseks oli giidil nimekirjas Venta tellisild. 18. sajandist, punastest tellistest kaarsild uhkel-dab Euroopa omataoliste seas pikimana (164 meetrit). Ta kuulub arhitektuurimälestiste hulka, seetõttu võivad vaid sõiduautod ja v ikebussid üle sõita. Just siin toimub igal Jaani  l üks lätlaste veidraid ettevõtmisi – alastijooks üle silla kell kolm   sel. Kehakatteks võivad olla vaid jalatsid ning pärg või müts. Siiani on jätkunud nii osalejaid kui publikut.  ks imelik jooks on l unanaabritel veel: Valmiera-Riia lingijooks, kus distantsi lõppedes tuleb puudutada kiriku ukse-linki. Viimasest alast olla meie **Contragi** osa võtnud.

Ringreisi ajal p is ilm super – soe ja mahe tuul, parajalt päikest. Kodune tunne pugese hõlma alla juba enne Riit, kui aegajalt paduvihma kallas. „Tienu“ („Tänu“ liivi keeles) giidile ja bussijuhile, reisikaaslastele, kes alati õigel ajal edasi-sõiduks kohal olid. Kolm päeva pikkade s itudega oli pisut väsitav, kuid vahvad elamused kestavad aastaid.

Räpina Loomemajas

  namahla valmistamise teenus

alates 19. augustist

Pressitud toormahl 0,50 EUR / L

P st riseeritud mahl 3L püstises s  ilituskotis (ei vaja karpi) 4.50 EUR

Kokkulepped:
Lea 5618 9371



EHITUSETTEVÕTE

TEIE MÕTTED, MEIE TEOSTUS!

VÕTA ÜHENDUST

+372 5740 8286
info@priilo.ee
PRIILO OÜ
www.priilo.ee

Vundamendi ehitus ja renoveerimine ✓
Fassaadide ehitus ja renoveerimine ✓
Soojustustööd ✓
Erinevad sisetööd ✓
Vannitoa ehitus ja remont ✓
Katusetööd ✓
Maalritööd ✓
Kaevetööd ✓



Räpina Muusikakooli

uute õpilaste lisavastuvõtt
K, 27. augustil 2025
kell 16:00 - 18:00

Sillapää lossi II korruse ruumides

Ootame õpilasi puhkpilli (flööt, plokkflööt, trompet, tromboon, eufoonium, tuuba, metsasarv), akordioni, klaveri, klassikalise kitarri, basskitarri, elektrikitari, viiuli ja löökpilli erialadele.

Lisainfo:
www.muusikakool.rapina.ee või
telefonil 516 4848

EHITISTE SEADUSTAMINE, KASUTUS- JA EHITUSLOAD NING MUUD TEENUSED.

KIRJUTAGE VÕI HELISTAGE.

58142386
CORETELOY@GMAIL.COM



Siin leheküljel võiks olla ka sinu reklaam!

rapina.ee/
rahvaleht



AUTO REMONT

Head hinnad ja suurepärane teenindus.

MEIE TEENUSED :

- AUTOREMONT
- VARUOSADE MÜÜK
- REHVIVAHETUS
- REHVIDE MÜÜK

VÕRU MAANTEE 2, RAHUMÄE KÜLA +372 5819 1500

Tartumaa Arendusselts

Tartumaa Arendusselts (TAS) kuulutab välja Euroopa Liidu LEADER-meetme ja kogukonna juhitud kohaliku arengu toetuse

PROJEKTITAOTLUSTE VASTUVÕTU

2025. a teine taotlusvoor

Taotlusi saab esitada 10. september – 10. oktoober 2025

Projektitoetust saavad taotleda Tartumaa Arendusseltsi tegevusrühma tegevuspiirkonnas tegutsevad mikroettevõtted, mittetulundusühendused ja kohalikud omavalitsused.

Projektitaotlusi rahastatakse järgmiste strateegia meetmete kaudu:

- Meede 1.1. Arukad kogukondlikud lahendused
- Meede 1.2. Ettevõtlikud ja terved noored
- Meede 1.3. Kogukonna väikeprojektid
- Meede 2.3. Uuendused ja piloteerimine
- Meede 3.3. Sotsiaalse kaasatuse suurendamine

Nõustamisele saab registreeruda:
heili.petkin@tas.ee, 503 8329

Täpsem informatsioon www.tas.ee



Kaasrahanud
Euroopa Liit



Eesti
tuleviku heaks

MTÜ Piiriveere Liider kuulutab välja projektitaotluste vastuvõtu!
2025. aasta ESF+ meetme taotlusvoor on avatud 01.-15. oktoober.

Meetme sihtrühmaks on inimesed vanuses 16+ (erivajadustega inimesed) ning vanemaealised vanuses 55+ inimesed.

Toetatavad tegevused:

- Koolituse, seminari, teabepäeva ja muu samalaadse ürituse korraldamine
- Uuringute läbiviimine ja ekspertide kaasamine
- Teabematerjali koostamine ja väljaandmine
- Veebilehe loomine
- Riigisisese ja välisriigis toimival seminaril, konverentsil, messil või õppereisil osalemine
- Ligipääsetavuse parandamine
- Väikevahendite, mis on olulised tegevuste elluviimiseks ja mida ei võeta arvele põhivarana ega moodusta tegevuse mahust üle 15%, soetamine

Toetust saavad taotleda: tegevuspiirkonnas tegutsev kohaliku omavalitsuse üksus, vabaühendus või FIE, mikro- ja väikeettevõtte.

Taotlusvoor eelarve on 60 290 ning Piiriveere Liider eesmärk on toetada selles voorus maksimaalselt 10 miniprojektitaotlust. Toetuse minimaalne summa on 1 000 eurot ja maksimaalne 6 029 eurot, toetuse määr 100%.

Täpsem info ja nõustamise kontaktid: www.piiiriveere.ee



Kaasrahanud
Euroopa Liit



Eesti
tuleviku heaks



Piiriveere Liider

 nnitleme vanemaid!

Need silmad, see nina ja väikesed sõrmed,
ja nahn, mis on maailma hellusest õrnem,
see hääl, mis teeb säravaks ilma halli,
see pisike kullake – kallimast kallim.

Rosanna Kulberg 19.06.2025

Amelia Raudm e 26.06.2025

Emily Rumask 22.07.2025

Demili Pappel 25.07.2025

NÄITUSED

Anu Tauli portreemaalide näitus Räpina kultuurikeskuses (kuni 29. september)

Räpina Koduloo- ja Aiaandusmuuseumi näitus „Räpina ajaloolised tänavad – Pargi tänav“ Räpina haiglas (kuni 31. detsember)

Eve Austa näitus Räpina raamatukogus (kuni 31. august)

Räpina Koduloo- ja Aiaandusmuuseumi näitus „Räpina ajaloolised tänavad – Apteegi tänav“ Räpina keskraamatukogus (kuni 31. august)

Deivi Org näitus „Vanade  itsemine“ Võõpsu raamatukogus (kuni suve lõpuni)

Puurkaevud

M ak te

Vees steemid

Biopuhastid

Septikud

Mahutid

KONTAKT

www.PUURVESI.ee

Info@puurvesi.ee

+372 5566 2032

+372 5569 4310

M lestust sa hella p lvid, p lvid austust sõnu häid.
Mälestuste kauneid jälgi meile hinge sinust jäi.

MEIE SEAST ON LAHKUNUD

Aime Kauts 04.06.2025

Rufina Merzina 05.06.2025

Tõnis Oinberg 15.06.2025

Peeter Maidla 16.06.2025

Marta Sareal 16.06.2025

Mati Pabusk 19.06.2025

Maret H sson 29.06.2025

Voldemar Koltsov 30.06.2025

Viive Mettus 02.07.2025

Jelena Hapunova 04.07.2025

 lo Rannamägi 17.07.2025

Valentina Suitseva 22.07.2025

Tamara Käärik 29.07.2025

R�PINA VALLA S�NDMUSTE KALENDER AUGUST – SEPTEMBER 2025			
P, 24.VIII	9	Laat tasuta, info 5661 8707	R�pina Tulet�rjev�ljakul
P, 24.VIII	13	M�lukohvik tasuta, info 5348 0892	Leevi Rahvamajas
P, 24.VIII	19	Mari Kalkun kontsertkavaga „Elukoor“ pilet 10�/15�, info 5827 6202	R�pina valla K�lade tammi- kus
N, 28.VIII	19	P�ibe Teatrilt etendus „Viimane metsavend“ pilet eelm��gist 27�/30�, kohapeal 32�/35�, info 796 1363	Ruusa pargi vaba�hulaval
R, 29.VIII	20	Suvel�pupidu pilet 7�, info 510 7836	Aravu rahvamajas
L, 30.VIII	19	Muinastulede�htul „Suvel�pu k�lasimman“ tasuta, info 5827 6202	P��sna k�laplatsil
P, 31.VIII	12	„Kogukonna koolip�ev“ info 5827 6202	Ruusa kultuurimajas ja pargis
P, 7.IX	9	Laat tasuta, info 5661 8707	R�pina Tulet�rjev�ljakul
P, 7.IX	13	M�lukohvik tasuta, info 5348 0892	Leevi Rahvamajas
P, 14.IX	17	Hooaja avakontsert . Anu Taul, Jaan Jaago, Erkki Peetsalu tasuta, info 796 1363	R�pina kultuurikeskuses
R, 19.IX	15	Salongi�htu – Mari-Liis M��rsepp tasuta, info 795 9435	V��psu raamatukogus
P, 21.IX	9	Laat tasuta, info 5661 8707	R�pina Tulet�rjev�ljakul
P, 21.IX	13	M�lukohvik tasuta, info 5348 0892	Leevi Rahvamajas
L, 27.IX	11	Kirjanikuga kohtumine – Kristi Piiper tasuta, info 795 2238	Leevaku raamatukogus
T, 30.IX	17	Raamatuklubi tasuta, info 521 6942	R�pina raamatukogus

Kõige ajakohasema info s undmuste toimumise kohta leiab: www.kultuur.rapina.ee

SOOVITAB

NATURHELD TUULET KKE- JA SOOJUSTUSPLAADID!

Naturheld puitkiudplaadid ühendavad taskukohase hinna ja Saksa kvaliteedi.
Tagage oma hoone tuule- ja soojakindlus.

TERMEX TSELLUVILL: KVALITEETNE JA NÄRILISTELE VASTUMEELNE SOOJUSTUS!

Tselluvill – parim valik soojustamiseks! Soojust pidav, hingav, niiskust reguleeriv ja keskkonnasõbralik isolatsioonimaterjal. Vähendab igakuist kulu kütmisele ja tagab hoones ühtlase sisekliima.

PAIGALDUSTEENUS: USALDA OMA KODU SOOJUSTAMINE MEIE HOOLDE!

Paigaldame erinevaid puistevillasid üle Eesti! Meie professionaalne paigaldustiim tagab kiire ja kvaliteetse tulemuse.

PAIGALDUSSEADME RENT: S  STA AEGA JA RAHA!

Rendi erineva tootlikusega paigaldusseadmeid koos j relhaagise, B-kategooria furgooni või C-kategooria veoautoga ja vii töö kiiremini lõpule. Mugav, lihtne ja soodne lahendus teie vajadustele!

VÕTA ÜHENDUST!
INFO@EESTIPUISTEVILL.EE
+372 5080814